ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՊՈԼՍՈՅ համար, տարեկան 60 ղրշ. վեցամսեայ 30 ղրշ. Եռամսեայ 20 ղրշ. — ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ համար, տարեկան 80 ղրշ. Վեցամսեայ 40 ղրշ. Երամսեայ 25 ղրշ. — ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ համար, Տարեկան 22 ֆր. Վեցամսեայ 11 ֆր.:
ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐՈՂԸ ՄԻԱՅՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴ Է

ՁԵՌՔԷ 10 ՓԱՐԱ

ԾԱՂԻԿ
ՕՐԱԳԻՐ

"زاغيك" ارمنيجه يومى وسياسى غزته در

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ
Կալաթա, Գուրշունլու խան, թիւ 7
ՍԱԳԱՅԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ուղղուած ամէն թղթակցութիւն պէտք է հակիրճ գրուած ըլլայ:
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ուղղուած ամէն գրութիւն ետ չի տրուիր :

Bureaux de la rédaction du Journal Arménien DZAGHIK
Galata, Kourchounlou han, N. 7

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՍԿՍԻՆ
ԱՄԷՆ ԱՄՍՈՅ 1ԻՆ, 10ԻՆ ԵՒ 20ԻՆ

ԺԵ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 232 — "ԾԱՂԻԿ" ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ԵՐԵԿՈՅ — 26 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1901 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

ԶՈՀԸ

(ՉՈՐՐՈՐԴ ՅՕԴՈՒԱԾ)

Գաւառի ընտանեկան կեանքին վրայ տեսնուած ախտանշանները, չատ յոռի ու այլասերած բարքերու գումարութիւն մը կը ծածկեն իրենց ետին։ Պանդխտութիւնը՝ տարիներով երկարած՝ պատճառ տուած է որ մոռցուին ամուսնական կեանքի բոլոր վսեմութիւնները։ Մեր ու չրջակայ Թեմերուն մէջ հազուադէպ չեն այն իրողութիւնները, ըստ որում 5-10-15 տարիներէ ի վեր բացակայող ամուսիններ՝ անխնամ կը թողուն ոչ միայն իրենց տուներուն նիւթական խնամքը, այլ եւ բարոյականի պաշտպանութիւնը։ Այդ քաչքչուած բացակայութիւնը, մինչ ինքնաստ էրկան բոլորուած չրջան մը եղած է։ Պանդխտութենէ վերադարձողներ չատ տխուր կը նկարագրեն, կեանքը այդպիսիներուն, որոնք իրենց դրամն ու պատիւը ուրիշ կէսի մը գիրկը նետած են օտարութեան մէջ։

Մինչ կինն է որ կը տուժէ։ Այդ քայքայուած, ջլատուած ընտանիքին մէջ ամէնէն անմեղը, կինը, այդ օրէն սկսեալ ոչ միայն դատապարտուած կ'ըլլայ իր պարկեշտութեան մէջ ժուժկալելու, այլ եւ վճարելու իր էրկան եւ զաւակներուն հարկերը իր ճակտին քրտինքով, եւ միեւնոյն ժամանակ ապրեցնելու զաւակներ, որոնց հայրն ու մայրը ըլլալու սահմանուած է ճակատագրօրէն։ Սա ամուսնական կեանքի մէջ գոյութենէ զուրկ ջիղը, ալ չի կրնար չարժնութեան մէջ դնել մարմինները, որոնք տեսակ մը ապուշ ուխտը ուխտած էին, մինչեւ վերջ միասին ապրելու, զրկանքի, չքաւորութեան ու դժբախտութեան օրերու մէջ անգամ։ Եթէ այդ ուխտերն ու խոստումները չուտով կը չգիտնան. բնա՛ւ մի՛ զարմանաք: Ընտանեկան կեանքի կազմակերպութեան, ամէնէն աւելի սէր կը պահանջէ, եւ սէրը հոգիի արգիւնքն է։ Եթէ հոգին չունենայ իր մշակումը, եթէ անի՛ ամուսնական կեանքէն առաջ իր տեղը չգտնայ, չի կրնար տեղը գտնալ ուրիշի մը, որ օր մը պատահաբար, իրեն կինը կը կոչուի։ Սուրբ ընկերական սէրը, մէկն է այն խորհուրդներէն, որ թոյլ պիտի տայ, պիտի բռնադատէ եսը, ուրիշ եսի մը մէջ ապրելու, զանի անձնականացնելու, զանի նոյնացնելու իր անձին հետ։ Ուրիշին մէջ ապրող ես մը մահ մըն է անձնական միտումներուն, յօժարութիւններուն, որոնք պիտի վերապրին երկու եսերու համախմբումին, երկու սէրերու լծակցութեանը մէջ, եւ որպէս զի տունը, տուրքի վառարանը ըլլայ ուղիղ հասկցուած ընտանեկան կեանքին, պէտք էր որ երկուքը՝ անհատաբար մեռած՝ նոր խորհրդաւորութեամբ մը զիրար ապրեցնեին կոչուին միեւնոյն լծորդութեանը մէջ։ Առանց ընտանեկան կեանքի սա համոզումին, կարելի չպիտի ըլլար բացատրել սրբազիր բանաստեղծին «սէրը մահուան պէս զօրաւոր է» բացատրութիւնը։ Սա պայմաններուն տակ ընտանեկան կեանքի մէջ սիրելը՝ ինքզինքը մոռնալու համազօր պիտի սեպուի։ Բայց հիմայ հակառակն է որ տեղի կունենայ. էրիկներ, ո՛չ թէ ինքզինքնին, այլ մանաւանդ կիներնին է որ մոռցած են։

Եթէ այսօր ամուսնական կեանքի մէջ չկայ զգացումի ու համերաշխ գործունէութեան ջիղը, եթէ այսօր տուներէն ներս ամուսնական լքումները յաճախադէպ պատահած իրողութիւններ են, պատճառը այն է որ մեր ամուսնացողները զուրկ կը գըտնուին այդ գիտակից սէրէն ։ Կ'ամուսնանան, ոչ թէ ըմբռնելով այդ կեանքի տեսլականը եւ իր խորհրդաւոր սրբազնութիւնը, այլ անոր համար, որ ուրիշներն ալ կ'ամուսնանան, ու պիտի ամուսնանան չարունակ։ Այդ բնազդական նմանողութիւնը, որ յաճախ զրաստականին կը մօտենայ, կարելի չէր որ տակէ աւելի հիմնական, ու տակէ աւելի տեւական արդիւնք մը յառաջ բերէր։ Տուն մըն կազմելէ առաջ, պէտք էր մարդ սորվէր անոր պայմանները, խրացնէր, ինքզինքը արժանացնէր այդ տունին տէրը դառնալու, մէկ խօսքով ջիղ տար իր զգացումներուն, ու իր պարտականութեան, եւ այն ատեն վստահ եղիք, թէ սա ընտանեկան քայքայումներուն թիւը 1% գոյութիւն չպիտի ունենար ։

Արժանիքի պակասութիւնը քայքայումն է ամէն մարմինի ։

Սա բոլոր իրողութիւններուն մէջ, ուր ինչպէս գիտել տուինք, զրկանքը կը ծանրանայ կնոջ վրայ, տակաւին զրկեալին կողմէն ո եւ է չնչուած բողոք, ո եւ է ձերբազատութիւն ու ընդվզում գոյութիւն չունեցած ատեն, էրիկները, պանդուխտ էրիկները, անգամ մը եւս ինքզինքնին ամրացնելու համար, իրենց նորընտաց հոմանուհիներուն գիրկը, կը ստեղծեն հնարքներ, երբեմն գիւղական ու երբեմն հրէշային, որոնցմով ամէն ճիգ կը թափեն նախատինքի մուր մըն ալ քսելու իրենց դժբախտ կիներու ճակտին, ուր արդէն թչուառութիւնը ակօսաբեր խորշումներ ծրագրած էր, անօթութեան ու զրկումի տանջանքներէն։ Պանդուխտ էրիկը, կը լսէ ուրիշէ մը, թէ իր վերջին զաւակը, իրեն չի նմանիր դէմքով։ Այսչափը բաւական է անոր անմիջապէս ստեղծելու զրպարտութիւնը, թէ կինը ուրիշէ մը վատթարած պէտք է ըլլայ զանի։ Հաւատքը բանի կը կազմուի, կամ կը ձեւացուի կազմել իր մտքին մէջ, եւ ահա օր մը կեղծպարիշտ էրկան լալկան ողբականներով, տարօրինակ մեղմերուն մաղձոտութեամբ չաղուած սեւ նամակը կուգայ կնոջ ըսելու թէ, դուն ա՛լ իմ կինս չես ։ Խեղճ գրագիներ այդ կրկնապէս դժբախտացած տղուն յղութեան ու ծնունդեան օրերը կը հաշուեն, ու իրենց բոլոր հաշիւները սա համոզման կը յանգին, թէ անոր սաղմային հիմնարկութիւնը տեղի ունեցած է էրկան ներկայութեանը։ Եւ ապահովապէս վստահ եղէք, թէ գաւառացի կին մը հազարաւորներու մէջ հազիւ մէկ բացառութեամբ իր ամուսնոյն ներկայութեանը կը չնայ ։ Բայց ինչ փոյթ պանդուխտ էրկան այդ հաշիւներու հշգութիւնը։ Իր կամքը այնպէս կ'ուզէ, որ այդ հաշիւները սխալ եղած ըլլան, զանոնք իր մտքովը կը թիւրէ կը խեղաթիւրէ ու ահա բաժանումը, լքումը, որ տղու մը գիմագծութեան իրեն չնմանելէն կը պատճառաբանուի։ Եթէ, սակայն, պահ մը մտածէին այդ տեսակ պանդուխտներ, թէ իրենց բացակայութեամբ պատճառուած զրկումները, տեւական վշտերն ու անօթութիւնները, թշուառութիւններն ու արցունքները քանի՛ գիմագծեր խորթացուցած, ջնջած ու այլասերած են, ինքնին պիտի համոզուէին, իրենց կիներուն բոլոր անմեղութեանը, որ ստէպ զոհ կ'երթայ իրենց չարակամութիւններուն ։

Ասանկ մտացածին պատճառաբանութիւններ հազուադէպ իրողութիւններ չեն։ Շուայտ նպատակի մը ետեւէն վազող միտքը անոնց ստեղծողը, հնարիչը կ'ըլլայ յաճախ, ու միեւնոյն ժամանակ առաջնորդը բոլոր միւսներուն, որոնք դէպի այդ ուղղութիւնը վազելու մարդկային տկարութիւնը ունին, անոնց որոնց մէջ վերջապէս ընտանեկան կեանքի առողջ սկըզբունքներու ջիղը, հոգին, մուտ չէ գտած բնաւ ։ Սա պարագային մէջ, փոխանակ պսակները եկեղեցիին մէջ կատարելու սրբազնականութիւն մը տալու, լաւ չ'ըլլար որ մենք աշխատինք գտնել պսակները ամուսնացողներուն սրտին մէջ կատարելու կերպը ։

ՄՈՒՇԵՂ ՎԱՐԴԱՊԵՏ

ՍՊԱՆԻԱԿԱՆ ԵԼԵՒՄՈՒՏՔԸ

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ
ՍՊԱՆԻՈՅ ԵԼԵՒՄՏԻՑ ՆԱԽԱՐԱՐԻՆ ՀԵՏ

Սպանիոյ ելմտական նախարար Պ. Ուրզաիզի դէմ վերջին ժամանակներս մանաւանդ Սպանիոյ մամլոյն կողմէ եղած խիստ քննադատութեանց առթիւ, փրանսացի օրագրող մը տեսակցութիւն մը կ'ունենայ Պ. Ուրզաիզի հետ, որոյ միջոցին այս վերջինս անկեղծօրէն կը պարզէ իր ելմտական ծրագիրները որոնք բնականաբար լուսաբանութիւնը պիտի ըլլան բոլոր իր նկատմամբ բուռածներուն։

«—Սպանիական ելեւմուտքի բարձրացման գործը, կ'ըսէ Պ. Ուրզաիզ, մէկ հարուածով կամ քմահաճ միջոցներով գլուխ հանուելիք ձեռնարկներէն չէ. ուրիշ չափազանց յարատեւութեամբ, եւ մէթոտի կը կարօտի, ինչպէս կը կարօտի նաեւ կարգ մը բարենորոգմանց որոնք իրենց ժամանակին միայն կրնան ի գործ դրուիլ, առանց աճապարանքի եւ խոր ուսումնասիրութիւններէ վերջ միայն։

«Ես ժողովրդականութիւն չեմ փընտռեր. ես կ'ուզեմ, կ'ընդունիմ որ պարտականութիւնը կատարելու զգացումը չատ աւելի արժէ քան սիրելիր ցոյցերը, բայց, գործերուս եւ ծրագիրներուս վրայ այն փոքր գաղափարը զոր պիտի տամ ձեզի, պիտի բաւէ արդէն հասկցնելու երկար լռութեանս պատճառը եւ լուսաբանելու իմ մասին եղած ամբաստանութիւնները։

«Առաջին խօսքերս պիտի ըլլան իմ նախորդիս, Պ. Վիլլավերտէի մասին, որուն թէպէտ չեմ պաշտպաներ բոլոր գործերը, բայց կը խոստովանիմ եւ կը հաստատեմ թէ մեծ արժանիք մը ունեցած է այն մարդը, աշխատելով որքան անձնուրացութեամբ նոյնքան եւ եռանդով։ Ինքը կատարեց վերջապէս այն զոր պէտք էր որ ընէր ելմտական նախարար մը մեր դըժբաղդութիւններէն անմիջապէս վերջը, այսինքն, աւելցնելով տուրքերը հաւասարակշռել պիւտճէն։

«Ուրեմն գրեթէ առանց փոփոխութեան, իմ նախորդիս պիւտճէն իւրացուցի ես, եւ 1902ի համար պահեցի 1901ի հասոյթները, ապագային թողլով տուրքերու մէջ նուազում մը մտցնելու գործը։ Սա այժմ ուրախ եմ, ունենալով պիւտճէ մը՝ որ հասոյթի կարեւոր յաւելուածներ ցոյց կու տայ եւ որ դեռ աւելին պիտի տայ ապագային։

«Գալով ինծի, առաջին օրէն իսկ որ պաշտօնիս կոչուեցայ, իմ ջանքս բոլորովին տարբեր եղաւ ։ Պիւտճէն իր հաւասարակշռութիւնը գտնելէ վերջ, խնդիրը կը մնար, մեր դրամական կացութեան դարմաններ գտնելուն մէջ ։ Ասիկա հասարակաց գործին մէկ մասն իսկ է զոր ես իբր իմս նկատեցի ու ամէն ջանք ըրի ալ այնուհետեւ այդ նպատակիս համար ։

«Արդ, ինչ բան է որ կը նեղէ զմեզ ամէնէն աւելի. — Սպանիական Դրամատան պանքատոմսերու եւ զանազան արժեթուղթերու արտակարգօրէն չափազանց չրջաբերութեան հանուիլը գլխաւորաբար ։ Բայց, ամէն բանէ առաջ, պէտք է խոստովանիլ որ, կը նեղէ զմեզ այն սխալը՝ զոր գործեցին նախորդ նախարարները չափազանց քանակութեամբ արծաթ դրամ կոխել տալով, այսինքն վատառողջ դրամ՝ որ կը խանգարէր մեր տնտեսական կացութիւնը ։ Մեր երկրին դրամի գնման կարողութիւնը նուազեցնել ըսել է, երբ 5 բէզէթանոց դրամներ չրջաբերութեան հանել անոնք՝ որոնք 2 բէզէթա 40ի միայն արժած են մեզի ։

«Այս էական չարիքին առաջքը առնելու համար, պէտք էր որով քուէարկել օրէնք մը՝ որ արգիլէր հինգ բէզէթանոց տոպրոններ կոխելը։ Որքան ատեն որ այդ օրէնքը քուէարկուած չէր ուրիշ ո եւ է բարենորոգում օգուտ մը չէր կրնար ունենալ։ Հետեւաբար տուրքը կոխելը արգիլելու համար իմ պատրաստած օրինագիծս ոչ թէ տեսական, ինչպէս ըսին, այլ էական կարեւորութիւն մը իսկ ունէր։ Այսօր որ քուէարկուած ու գործադրուած է ան, ամէն ոք կը տեսնէ թէ անիկա է հիմը բոլոր գալիք բարենորոգումներուն։

«Այս օրինագիծս յաւիտին ներկայացուցի Խորհրդարանին, որ մինչեւ նոյեմբեր ձգձգեց զայն, առանց վիճաբանելու, առանց քուէարկելու։ Բան մը՝ որ սքանչելիօրէն կը բացատրէ լռութիւնը զոր պահեցի այդ ժամանակամիջոցին, մինչեւ ամէն կողմէ կ'ամբաստանէին զիս իբր անհոգ արժեթուղթերու բարձրացման առջեւ եւ իբր անգործ մարդ մը։ Այն ատեն անչուշտ ունեցայ վհատութեան վայրկեաններ, մանաւանդ որ, այդ օրէնքին քուէարկուելուն վրայ ապաւինած արգիլած էի Սպանիական Դրամատան՝ չարունակել Գանձուն համար ըրած իր ոսկւոյ գնումները, բայց, խորհրդարանական արձակուրդներուն պատճառաւ բայց մնալով կը ստիպուէի ոսկւոյ անհրաժեշտ պէտքեր գոհացնել։

«Վերջապէս, մնացեալը գիտէք. Սպանիական Դրամատունէն առի իր ունեցած ոսկիին մէկ մասը, որուն վրայ աւելցնելով օտար աղբիւրներէն իմ ունեցած ինչ ինչ պահեստի դրամները, կրցայ վճարել օտարներու հոկտեմբերի եւ յունուարի կտրոնները։

Ալ անկէ վերջ ինծի կը մնար կռուիլ արժեթուղթերու բարձրացման դէմ, որ չահագործութեամբ մինչեւ հարիւրին 50ի պիտի բարձրանար, եւ կարելի եղածին չափ շուտ քուէարկել տալ պատրաստած օրէնքներս արժեթուղթերուն կարենալ յաղթելու համար։ Արծաթ դրամներու կոխուելու մասին օրէնքին քուէարկութիւնը կատարուեցաւ մաքսատուրքերու մէկ մասը ոսկիով վճարելու մասին պատրաստած օրինագծիս ընթերցումէն անմիջապէս վերջ՝ որ երեսոյթով թեթեւօրէն փոփոխուած թէպէտ, բայց հիմամբ անհըպելի մնացած ըլլալով, Խորհրդարանին կողմէ պիտի քուէարկուի։

«Այդ, մաքսատուրքերու օրէնքին առաջին արդիւնքը եղաւ արժեթուղթերու հարիւրին 43էն հարիւրին 30ի իջնելը ու այսօր ալ հարիւրին 35ի, ինչ որ բացայայտ եւ բաւական կարեւոր անկում մը կը նըշանակէ։

«Ահա ուրեմն երկու առաջին միջոցներ զորս ձեռք առի. բայց դեռ աւելին կայ։ Երկու ուրիշ բարենորոգումներ ալ ըրի, որոնք ահագին կարեւորութիւն ունին թէպէտ, բայց աննշմար անցան։ Նախ ջնջեցի արտաքոյ կարգի պիւտճէները, մէկ պիւտճէ միայն հաստատելով. 1902 յունուար մէկէն սկսեալ արտաքոյ կարգի պիւտճէ պիտի չունենանք ալ։ Այս բանը անչուշտ սովորական պիւտճէին ծախքերուն վրայ երեւութական յաւելում մը յառաջ կը բերէ, բայց կայ նաեւ յաւելում մը սովորական հասոյթներուն վրայ։

«Իրապէս այսպէսով ոչինչ փոխուած է, միայն թէ այսուհետեւ չատ աւելի կանոնաւոր պիտի ըլլան գործողութիւնները պիւտճէի միութեան պատճառաւ։

«Ուրիշ միջոց մըն ալ զոր ձեռք առի. եղաւ պարտաթուղթերու սակրողական փոփոխումը։ Պիտի ըսէք թէ այդ փոփոխումը ինծմէ առաջ որոշուած էր։ Իրա՛ւ, այնպէս է, բայց ինծմէ առաջ կրնամ ըսել թէ անռաանական էր տակաւին կամ չատ դանդաղօրէն յառաջ կ'երթար. այսօր կը սուրայ ան եւ 1902 փետրուարին վերջերը բոլոր Սպանիոյ պարտաթուղթերը երեք որոշ խումբերու բաժնուած պիտի ըլլան։ Ասոր մեծագոյն առաւելութիւնը պիտի ըլլայ վերջ մը դնել մեր պարտաթուղթերու արժէքներուն կրած յանկարծական փոփոխութիւններուն։ Այսպէսով այդ երեք որոշ խումբերէն մէկուն վրայ չահագիտական նպատակով մը ազդելը չատ աւելի դժուար պիտի ըլլայ եւ մեր թուղթերը պիտի չահին հաստատուն դիրք մը։

«Այս մասին հարիւրին 20 տուրքը՝ որ ահագին եւ անհաչելի տուրք մըն է, ապահովութեանց լաւագոյնն է որ տրուած ըլլայ ներքին պարտքերու հետզհետէ ջնջման համար, եւ որ ներկայէս սկսեալ կը սատարէ որպէսզի ապագայ պիւտճէներու մէջ տուրքերու հարիւրերորդական համեմատութիւնները նուազին։

«Գալով արտաքինին, անիկա կոչուած է ըլլալ մեր միջազգային փոխանակութեանց ուղղութիւն տուող արժէքը, եւ իր ջնջումն ալ անվիճելի իրողութիւն մըն է։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ՆՈՐ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ինչպէս ժամանակին հեռագիրներն ալ հաղորդեցին, Ֆէրտինանտ իշխանը Քարաւէլովի դահլիճին հրաժարականը ընդունելով, նոր դահլիճի կազմութիւնը յանձնեց Տանէվի, որ արդէն ի գլուխ հանած է իրեն յանձնուած պաշտօնը։ Պուլկարիոյ նոր նախարարութիւնը կը բաղկանայ միայն Զանքովի կուսակցութեան պատկանողներէ։

Պուլկարիոյ նոր նախարարապետը Սթոյան Տանէվ, որ միեւնոյն ատեն կը վարէ արտաքին գործոց նախարարութիւնը, 1858ին Շումլայի մէջ ծնած է։ Լայբցիկի, Հայտէլպէրկի եւ Ցիւրիխի համալսարաններու մէջ հետեւած է իրաւագիտական ուսման, ուրկէ վերջ Լոնտոն անցնելով հետեւած է նաեւ անգլիական վարչային կազմակերպութեան եւ 1883ին, Բարիզի մէջ փայլուն կերպով անցուցած է քաղաքական գիտութեանց քննութիւնը։ Ուսանողական չրջանէ վերջ Պուլկարիա վերադարձին, իբր պաշտօնեայ կը մտնէր ելմտական նախարարութեան մէջ, զոր սակայն 1884ին, Զանքովի հրաժարականէն վերջը կը թողուր։ Ասոր վրայ կը մտնէր հին ազատական կուսակցութեան մէջ եւ կը ստանձնէր կուսակցութեան օրգանին վարչութիւնը, զոր կը չարունակէր, մինչեւ Ստամպոլովի Բ. Ատենապետ ընտրուիլը։ Զանքովի՝ հին ազատական կուսակցութեան պետի պաշտօնէն քաշուելէն յետոյ, եւ այդ կուսակցութեան ալ յառաջդիմական-ազատական մը փոխուելուն, 1900 դեկտ. 13ին Տանէվ կը նշանակուէր նոյն կուսակցութեան իբր պետ։

Ելմտական նոր նախարար Միքայէլ Սարաֆով, որ իր մինչեւ այսօր ունեցած ներքին գործոց նախարարի պաշտօնը կը պահէ, ծնած է Թիրնովայի մէջ, եւ այսօր 48 տարեկան է։ Ուսած է Ակրամի յետոյ Միւնիխի եւ Բարիզի մէջ։ 1880ին կը վերադառնար Պուլկարիա ատկից քիչ վերջը, նախ վիճակագրութեանց պաշտօնատան պետ եւ յետոյ հանրային կրթութեան նախարար կ'անուանուէր։ Սարաֆով 1884ին, Զանքովի դահլիճին մէջ վարած է նաեւ ելմտական նախարարի պաշտօնը։ 1885ին Պուլկարիոյ ազգային դրամատան վարչութիւնը ստանձնած է, Զարիպրոտ-Սոֆիա-Պուքարէշլի երկաթուղիի գծին չինութեան գործերն ալ վարելով։ Սերպպուլկարական պատերազմի ատեն Սարաֆով մեծ ժողովրդականութիւն մը կը գոյացնէր իր անուան չուրջ։ Սարաֆով, այսօր Պուլկարիոյ մէջ, բոլոր ելմտական խնդիրներու առթիւ, կը նկատուի իբր հեղինակութիւն։

Առեւտրական գործոց նոր նախարար Լուտսքանով, ծնած է 1855ին, Թիրնովայի մէջ։ Իր ուսումը առած է Պոլսոյ եւ Օտեսայի մէջ։ Զանքովի քով ծառայած է իբր քարտուղար, եւ անոր աղջիկը առած է կնութեան։ Սերպպուլկարական պատերազմի ատեն Լուտսքանով պուլկարական Կարմիր Խաչի ընկերութեան քարտուղարն էր։ Երկար ատեն ծառայած է նաեւ արտաքին գործոց նախարարութեան մէջ։

Ալեքսանդր Ռատէվ, որ Պուլկարիոյ նոր դահլիճին մէջ դատական գործոց նախարարութեան կոչուած է, Պիտոլի մէջ ծնած է 1864ին։ Սոֆիայի մէջ վարած է դատաւորի պաշտօն։

Պատերազմական նախարար զօրավար Բաբլիքով ծնած է 1858ին։ Ուսած է Բեթերսպուրկի մէջ, ուր անցուցած քննութենէն վերջ կը մտնէր Օտեսայի զինուորական չրջանակին մէջ։ 1884ին Բաբլիքով պատերազմական նախարարութեան օգնական կը նշանակուէր։ Պուլկարական սպայակոյտի եւ զինուորական վարժարաններու պետի պաշտօնները վարած է։ Անցեալ տարի էր, որ Ռուսիոյ Զօրքեն ունկնդրութեան կ'ընդունուէր։

Հանրային կրթութեան Նոր նախարարը Վասիլ Քանչէվ ծնած է 1862ին։ Ուսած է Միւնիքի եւ Շթութկարդի համալսարաններուն մէջ։ Ուսուցչի եւ կրթական քննիչի պաշտօններ վարած է։

ԼՈՒՐԵՐ

(Վիեննայի թերթերէն)

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՇՓՈԹՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Արժանթին եւ Չիլի

Լոնտոն հասած հեռագրեր կը հաղորդեն թէ Արժանթինի կառավարութիւնը վերջապէս ընդունած է Չիլիի առաջարկները, վէճի առարկայ եղած տեղերու սահմանները ճշդելու մասին ։ Լոնտոնի Արժանթինի դեսպանատունէն կը հաւաստուի թէ, Չիլի հա կեցած է, իր պահեստի զօրքերը զէնքի տակ կոչելէ։ Միջադէպը փակուեցաւ Չիլիի դիւանագիտական յաղթանակովը։ Լոնտոնի արժանթինեան դեսպանատունէն ըսուած է թերթերու ներկայացուցիչներու թէ բոլոր չփոթութիւնները անցած են եւ թէ երկու հանրապետութիւնները վերստին բարեկամական յարաբերութեան մէջ են իրարու հետ։ Լոնտոնի Պէրինկ Պրոտըրս դրամատունը Պուէնոս Այրէսէն հեռագիր մը ստացած է, որ նմանապէս կը յայտնէ թէ միջադէպը խաղաղութեամբ վերջացած է ։

———

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆԵՐՈՒ ՇԻՆՈՒԹԻՒՆ ՎԵՐԻՆ ՔՈՆԿՈՅԻ ՄԷՋ

Պրիւսէլէ կը հեռագրուի թէ Էտուար Անբէն դրամատան մէջ, ընկերութիւն մը կը կազմուի Compagnie des chemins de fer du Congo Supérieur aux grands lacs africains անուամբ։ Այս ընկերութիւնը կը կազմուի, վերին Քոնկոյի մէջ 1200 մղոն երկարութեամբ երկաթուղիի գծեր շինելու նպատակով, միեւնոյն ատեն այդ տեղերուն մէջ իրենց տրուած առանձնաշնորհումներն ալ շահագործելով։ Ընկերութեան դրամագլուխն է առ այժմ 25 միլիոն ֆրանք, 100,000 արժէթուղթերով, իւրաքանչիւրը 250 ֆրանքի։ Այս արժէթուղթերը, Քոնկոյի պետութեան կողմէ ապահովուած են %4 ով ։ Այս երկաթուղիի գիծը պիտի անցնի Սթէնլիի կողմէ գտնուած եւ գաճաճ ժողովուրդէ մը բնակուած նախապատմական անտառէ մը ։ Քոնկոյի սեւամորթ զինուորներ սոյն երկաթուղիի գծի շինութեան պիտի ծառայեն իբր գործաւոր։ Այս ընկերութեան մասնակցած են կարեւոր դրամական հաստատութիւններ ։ Արժէթուղթերը յառաջիկայ յունուար 15-20 Պրիւսէլի սակարանին մէջ հրապարակ պիտի ելլեն, 297 ֆր. ծախու գինով եւ 250 ֆրանք անուանական արժէքով ։ Բարիզի սակարանին մէջ ի վաճառ պիտի հանուին, ամբողջ դրամագլուխին կէսին վճարուելէն յետոյ, որ կ'ենթադրուի թէ մինչեւ երկու ամիս տեղի պիտի ունենայ։

—Այս ընկերութեան կազմուելուն առթիւ, մանաւանդ Բարիզի մէջ սա կարծիքը կը տիրէ թէ անիկա կոչուած է կարեւոր դեր մը խաղալու աշխարհի քաղաքականութեան մէջ, առաջնորդելով Ափրիկէի զարգացման։ Այս ընկերութեան շինելիք երկաթուղիի գիծը Սէսիլ Րոտսի մտադրած գծին միջնորդ անդամը պիտի ըլլայ։

———

ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ ՀԱՐԱՒ. ԱՓՐԻԿԷԻ ՄԷՋ

Պօքայի յոյսերը

Եոհաննէսպուրկէն 28 դեկտեմբեր թուականով կը հեռագրուի թէ զօրավար Պօթա բոլոր Պօէր հրամանատարներուն ուղղուած ընդհանուր շրջաբերականով մը առաջարկած է անոնց պատերազմը նոյն թափով շարունակել, որպէս զի, յունուարի մէջ, երբ անգլիական խորհրդարանը գումարուի, պատերազմի շարունակուելու մասին իր նոր որոշումը տայ։ Անգլիական ժողովուրդը սակայն Պօէր հրամանատարին կողմէ այս տեսակ ապառում մը ի դերեւ պիտի հանէ, անգլիացի զինուորները Թրանսվալէն ետ չի կանչելով։

Անգլիական բանակը

Անգլիոյ պատերազմական նախարարութիւնը շրջաբերական մը կը հրատարակէ, որուն մէջ Լորտ Րոպէրդս պատասխանելով կնոջ մը կողմէ իրեն գրուած նամակի մը, բոլորովին անհիմն կը յայտարարէ այն լուրերը, որոնք անգլիացի զինուորներուն Պօէր կիներու եւ աղոց դէմ կատարած ծայրայեղութիւններուն վրայ կը խօսին։

———

ԼՈՐՏ ՄԻԼՆԷՐ

Լոնտոնի սակարանին մէջ զանազան զրոյցներ սկսած են շրջիլ Լորտ Միլնէրի մասին։ Նախ կ'ըսուի թէ իրեն դէմ անձնական հակառակութեան փորձ մը եղած է. յետոյ կը հաւաստուի թէ, իր հրաժարականը մատուցած է։ Իրազեկ շրջանակներու մէջ սակայն այս զրոյցներուն հաւատ չընծայուիր: Գաղթային պաշտօնատունը կը յայտարարէ թէ ինքը ոչ Միլնէրի դէմ եղած հակառակութեան փորձի մը եւ ոչ ալ անոր հրաժարական մատուցած ըլլալու մասին որ եւ է լուր մը ունի:

Պօէրական պարտութիւն մը

Բրէթորիայէն 31 դեկտ. թուականով կը հեռագրուի թէ Պրիւըս Հէմիլթըն զօրավարը ամբողջ գիշեր մը իր մարդոցմով քալելէ յետոյ կը յաջողէր պօէրական բանակետղ մը գրաւել։ Պօէրները նշմարեցին անգլիական զինուորներու մերձենալը եւ մեծ մասամբ Սուէզիներու երկրին սահմաններէն ներս փախան։ Իրենցմէ 22 հոգի գերի բռնուեցան Անգլիացիներէն, այս վերջիններուն ձգելով նաեւ 14 կառքեր եւ 500ի չափ արջառ։

———

ՄԱՆՐ ԼՈՒՐԵՐ

ԱԼՃԵՐԻԱՅԷՆ Բարիզ կը հեռագրուի թէ, Ռիվոլիի մէջ ոչինչ պատճառով մը երկու բնիկ ցեղերու միջեւ ընդհարում մը տեղի ունեցաւ, որուն պատճառաւ բնիկ մը սպաննուեցաւ եւ 6 հոգի ալ վիրաւորուեցան։ Այս առթիւ ձերբակալութիւններ տեղի ունեցած են։

ՄԱՐՔԻԶ ԻԹՈՅԻ Լոնտոնի մէջ մնալուն առթիւ, ի պատիւ իրեն Լորտ քաղաքապետը, քաղաքապետարանի շէնքին մէջ հացկերոյթ մը տուաւ, որուն միջոցին Ճարոնի կայսեր կենաց բաժակ առաջարկեց, ի վեր հանելով անոր' երկրին յառաջդիմութեան համար մատուցած ծառայութիւնները։ Լորտ Քաղաքապետը չէր մոռցած նաեւ Իթօ մարքիզին ոյժը եւ անշահասէր հայրենասիրութիւնը։ Մարքիզ Իթօ պատասխանելով Լորտ Քաղաքապետին բաժակաճառին ըսաւ թէ Ճարոնի բարենորոգումները տեղի ունեցած են ժողովուրդին՝ հանդէպ իր կայսրը ցոյց տըւած անձնուիրութեան եւ հայրենասիրական զգացման մը հետեւանքով։ Մարքիզ Իթօ կը յայտնէր իր անչափ գոհունակութիւնը Ճարոնի եւ Անգլիոյ միջեւ տիրող սրտագին յարաբերութեանց համար եւ կ'ըսէր թէ Ճարոն միջազգային տիեզերական մրցման մը մէջ, որուն կեդրոնը հեռաւոր Խաղաղական ովկիանոս փոխադրուելու վրայ է, պիտի ունենայ իր մեծ բաժինը։

ՍՊԱՆԻՈՅ Նախարարապետ Սակաստա, կը մտնէ Յունվ. 20ին քորդէսը գումարելու, շատ մը օրինագծերու մասին խորհրդակցութիւններ ընելու համար։

«ՆՈՎՈՅԷ ՎՐԷՄԻԱ» թերթը «Անգլիա եւ Գերմանիա» վերնագրով յօդուածի մը մէջ հետեւեալ ուշագրաւ յայտարարութիւնները կ'ընէ.—

Ֆրանքօ-ռուս դաշնակցութեան իբր երրորդ դաշնակից միանալու կարելիութիւնը շատ աւելի մեծ է Անգլիոյ' քան Գերմանիոյ համար։ Ամէն պարագայի մէջ, Ռուսիոյ համար, Անգլիոյ հետ միացում մը աւելի լաւ է քան Գերմանիոյ հետ, սա' պատճառաւ որ այդ առաջին երկու պետութեանց միջեւ նուազ տարբերութիւններ գոյութիւն ունին, քան առաջնոյն եւ վերջինին միջեւ։ Անգլիա, հարուստ եւ ծովերու տէրը ըլլալով, կրնայ Ռուսիոյ մեծ ծառայութիւններ մատուցանել։ Հետեւաբար եթէ առ այժմ անկարելի ըլլայ գործադրել բոլոր քաղաքականութիւններու լաւագոյնը,—ազատ գործելու քաղաքականութիւնը,—եթէ Ֆրանսայի հետ դաշնակցութիւնը բաւական չըլլայ, եւ եթէ Ռուսիա հարկ տեսնէ ընտրութիւն մը ընելու Անգլիոյ եւ Գերմանիոյ միջեւ, անտարակոյս է որ Անգլիա պիտի ըլլար նախամեծարութիւնը շահողը։

ԵՈՒՆԿ ԼՈՒԻ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆԸ.— Բեքինէն 12 յունվար թուականաւ կը հեռագրուի թէ, քանի մը բարենորոգումներ' որոնք վերջերս Չինկ իշխանին կողմէ ներմուծուած էին երկրին մէջ, ջնջուած են, քան մը' որ Եունկ Լուի ազդեցութիւնը կը յատկանշէ։ Եունկ Լու արդէն ասկէ առաջ կրթական ի՛նչ ի՛նչ ծրագիրներ ալ ի դերեւ հանած է եւ հրաւիրած թերթերու արտօնատէրները' որպէս զի գործադրութեան չդնեն իրենց ծրագրածները։

ՉԻՆԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ գաղտնի կերպով ձերբակալած է Բութ-Ուինկ-Նիու անուն անձ մը, այն պահուն ուր անիկա Բառեան չոգենաւէն Բանդոն ցամաք կ'ելլէր։ Բութ-Ուինկ-Նիու ամբաստանուած է իբր անդամ յառաջդիմական կուսակցութեան։ Հաւանական է որ խստօրէն պատժուի։ Հոնք-Քոնկի Չինացիները մեծ անպատուութիւն մը կը համարեն այս ձերբակալութիւնը եւ կը յուսան որ Անգլիա միջամտէ, 'արգիլելու համար պատժին գործադրութիւնը։

ՍՈՒԱՄԻ ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԳԻՆ յունուար 1 թուակիր հետեւեալ հեռագիրը ուղղեց Անգլիոյ Էտուըրտ թագաւորը, անոր 21րդ տարեդարձին առթիւ.—

«Ցղելով ձեզ իմ ամէնէն անկեղծ մաղթանքներս, թոյլ տուէք ինձ որ շնորհաւորեմ զձեզ նաեւ ձեր չափահասութեան համեստին (?) առթիւ։ Այս թուականը արձանագրելու առթիւ, չատ մեծ հաճոյք մը պիտի ունենամ, տալով ձեզ Վիքթորիայի պատուանշանին առաջին աստիճանը, Լոնտոն դառնալուս պէս։ ԷՏՈՒԸՐՏ

ՆԵՐՔԻՆ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

ԱՍՏԻՃԱՆ.— Միւթէմայիզի աստիճան տրուեցաւ Սպարապետութեան թղթակցութեանց դիւանի միւմէյիզներէն Շէվքէթ եւ Ա. կարգի քարտուղարներէն Ահմէտ Րէֆիգ պէյերու։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.— Ա. կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Պոլսոյ Նախնական դատարանի Ա. Նախագահ Էմին, եւ Կայս. Իրաւագիտական վարժարանի տնօրէն Բեազիմ պէյերու, եւ կոմս Վիթալիի, որ գնահատելի ծառայութիւններ մատուցած է իբրեւ քննիչ Հիճազի երկաթուղւոյ շինութեանց։

Բ. Օսմանիյէ' Կայս. Անձնական գանձուն Կայս. կալուածներու երկրաչափ Միրլիվա Արիֆ եւ Կայս. Դ. զօրաբանակէն Ֆէրիգ Հիւսէյին Հիւսնի փաշաներու։

Բ. Մէճիտիէ' նոյն պաշտօնատան գիւանին տնօրէն Զիաէտտին պէյի, եւ Լօզիթան գաւառի կառավարիչ Րիֆաթ փաշայի։

ՇՔԱԴՐԱՄ. — Հիճազի երկաթուղւոյ ոսկի շքադրամ տրուեցաւ Սուրիոյ կուսակալ Նազըմ փաշայի, Կայս. Ե. զօրաբանակի փոխ-հրամանատար Հազգը փաշայի, եւ նոյն յանձնաժողովին գիւանէն Մոլլային պաշտօնատան մէքթուպճի Ֆաղըլ էֆ.ի։

Հիճազի երկաթուղւոյ արծաթ շքադրամ՝ Առեւտրական եւ Հանրօգուտ շինութեանց պաշտօնատան մասնագէտ խորհրդական Սէրվիչէն էֆ.ի։

Լիյագաթի ոսկի շքադրամ Հիճազի երկաթուղւոյ շինութեան Ա. երկրաչափ Պ. ֆօն Մայրէքի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՔԵԿՈՒՑՈՒՄ

«Ասկէ առաջ Իզմիրի մէջ հոգի մը ժանտախտէ բռնուելով փոխադրուած էր Բլազոմէնի մաքրանոցը, ուր մեռած էր։ Այդ դէպքէն ի վեր տասնըհինգ օր անցած է, որու միջոցին այդ տեսակ ուրիշ ո' եւ է դէպք պատահած չէ։ Այս կէտը ստուգուած է Իզմիրէ հասած պաշտօնական տեղեկագրերէն, որոնք Իզմիրի եւ շրջակայից առողջական վիճակը կատարելապէս գոհացուցիչ կը նկատեն։ Հետեւաբար Իզմիրի ծոցէն մեկնող նաւերուն դէմ գրուած քառասունեւութ ժամուան քարանթինան եւ ուրիշ ձեռք առնուած միջոցները ջնջուած են։ Մի միայն այդ նաւահանգիստէն մեկնող նաւերը' իրենց մեկնած ատեն' բժշկական քննութեան մը պիտի ենթարկուին։ Նոյնպէս Պէյրութի մէջ գտնուող գաղթականներէն մին կասկածելի ախտանիշերով թաղ. հիւանդանոցին մէջ հիւանդացած ըլլալուն' յիշեալը մեկուսացուած եւ իրեն նկատմամբ զգուշական բոլոր միջոցները ձեռք առնուած են։ Այս պատճառաւ առողջապահական խորհուրդը իր արտասովոր նստին մէջ որոշեց որ դեկտ. 25էն սկսեալ Պէյրութէ մեկնող նաւերը' առողջապահական կայաններէն միոյն մէջ քառասունեւութ ժամուան զգուշական քարանթինա սպասեն, եւ այդ շոգենաւերու նաւազներն ու Գ. կարգի ճամբորդները գործածական առարկաները հարկ եղած հականեխական միջոցներու կրեն։ Առողջապահական վերատեսչութեան կողմէ այս տնօրինութիւնք հաղորդուեցան հարկ եղած տեղերը»

———

ՔԱՐԱՆԹԻՆԱ.—Առողջապահական բոլոր տեսչութիւնները հետեւեալ երկու հեռագիր-շրջաբերականները ընդունած են.—

«Առողջապահական Բարձրագոյն Խորհրդոյ որոշմամբ Իզմիրի ծոցէն եկողներուն դէմ հաստատուած քարանթինայի բոլոր միջոցները ջնջուած են։ Իզմիրէն եկող նաւերը իրենց մեկնած ատեն միայն բժշկական պարզ քննութեան մը պիտի ենթարկուին։

«Նոյն Խորհրդոյ որոշմամբ Պէյրութէն եկողները 25/7 Յունվ.էն սկսեալ 48 ժամուան քարանթինայի պիտի ենթարկուին եւ Գ. կարգի ճամբորդներուն ու նաւաստիներուն գոյքերը եւ կարասիները պիտի հականեխուին։» ՏՈՔԹ. ՔՈԶՈՆԻ

ԺԱՆՏԱԽՏ.— Քօթոլհաչի (Ռուսիա) մէջ Սիպիրիական ժանտախտի 12 դէպքեր պատահեր են ։

ԱՄՍԱԿԱՆԻ ՑԱՒԵԼՈՒՄ.—Կայս. նահանգներու պաշտօնէից ամսականները աստիճանի եւ կարգի համեմատ որոշուած են թէեւ, բայց քանի մը նահանգներու պաշտօնեայք իրենց գործերուն շատութիւնը առարկելով' ամսականի յաւելում պահանջած են ։ Ձեռնհաս պաշտօնատունը նկատելով որ նմանօրինակ յաւելում մը կրնայ գործերուն բարւոք ընթացքին խանգարման պատճառ ըլլալ , որոշեց որ այդ կարգի պաշտօնեայք' փոխանակ ամսականի յաւելում ստանալու' իրենց կարգին մէջ աւելի բարձր ամսականաւ պաշտօններու կոչուին ;

ԸՆԴՀ. ՍԱԿԱՑՈՅՑԸ.—Մաքսային վերատեսչութեան մէջ կազմուած մաքսային ընդհանուր սակացոյցերու վարժարանի դասաւանդութիւնք Պայրամէն վերջի յետաձգուած են։ Սակացոյցին մէջ նշանակուած բոլոր ապրանքներու գործնական եւ տեսական վարժութիւնները եւս յետաձգուած են Պայրամէն ետքը։

ԱՊՕՐԷՆ ՄՍԱՎԱՃԱՌԸ. — Յայտնի է թէ Հրէից յատուկ ոչխարի եւ կովու միսերը նախապէս հրեայ խախամներու կողմէ սպանդանոցներու մէջ կը կնքուին եւ ապա կը վաճառուին հրեայ հասարակութեան' որ այս կերպով վստահ կ'ըլլայ իր կերածին պիղծ ձեռքերէ անցած չըլլալուն։ Վերջերս Պալաթու մէջ հաստատուած Պոմոնցի Նուտա Լուի անուն մսավաճառը՝ գողունի միջոցներով սպանդանոցներէն փախուցած անկնիք միսերը' ոչ-հրեայներու ծախելու պատրուակին տակ, սկսած էր գաղտնի կերպով բաշխելու հրեայ փոքր մսավաճառներու։ Վերջերս իր յանցապարտութիւնը այն աստիճան յառաջ տարած էր որ' ալ հրապարակաւ վաճառելու իսկ չէր քաշուեր։ Հրէից խախամապետութեան տեղակալը նկատելով որ այս միջոցաւ Խախամապետարանը պիտի զրկուի կնիքի տուրքէն՝ որ իր հասոյթներուն գլխաւոր աղբիւրն է, խնդրած է Քաղաքապետութենէն որ Նուտա Լուի ըմբոստ մսավաճառին Հակակտակարանային չահատակութեանց վերջ մը տրուի ։

ՕԴԵՐԸ.—Այսօրնի մէջ օդերը այնչափ տաք են եղեր որ' նշենիները սկսեր են ծաղկիլ։ Սակայն օդերու այս գաղջ ընթացքը մեծ մտատանջութեան մատնած է երկրագործ դասակարգը։

ՀՐԶԻԳՈՒԹԻՒՆ.—Ատաբազարցի Թադէոս Աչճեան անուն անձ մը ամբաստանուած էր թէ, իր չիրամատան ապրանքները չորս հարիւր ոսկիի ապահովագրելով գիտմամբ չիրամատունը կրակի տուած էր, որով եւ պատճառ եղած էր նաեւ ուրիշ ապահովագրեալ չիրամատան մը հրկիզման։ Ատաբազարի դատական իշխանութիւնք Թադէոս Աչճեանը այս առթիւ հարցաքննութեան ենթարկած էին։ Կատարուած քննութիւնը թէեւ հաստատած էր թէ յիշեալը գիտմամբ այրած էր չէնքը, բայց Իզմիտի ընդհ. դատախազի օգնականը այս քննութեանց դէմ բողոքած ըլլալուն՝ հարցաքննութեան թուղթերը Պոլսոյ ամբաստանիչ ատեանին ղրկուեցան, ուր պիտի քննուին։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.—Ելմտական նախարարը երէկ Բ. Դուռը երթալով Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ տեսակցութիւն մը ունեցաւ։

—Առեւտր. եւ Հանր. շինութեանց նախարարը, Անատոլուի երկաթուղեաց տնօրէն Պ. Հիւկինէն եւ Վարչ. խորհրդոյ նախագահ Պ. Զանտէր երէկ նոյնպէս տեսակցութիւն մը ունեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ

—Իտալական դեսպանը երէկ արտաքին գործոց պաշտօնատան մէջ տեսակցեցաւ արտաքին գործոց Նախարար Թէվֆիգ փաշայի հետ։

ՔԻՈՍԻ Նարինջենիներուն եւ լեմոնենիներուն ենթակայ եղած տեսակ մը հիւանդութեան առաջքը առնելու համար նոյն կղզին մասնագէտ պաշտօնեայ մը ղրկուած էր, որ նաեւ տեղւոյն ախպարպարտէզին մէջ փորձեր պիտի ընէր զանազան ընդեղէններու եւ ուրիշ հողային բերքերու վրայ, անոնց մշակութիւնը տեղացիներուն ուսուցանելու նպատակաւ։ Այդ պաշտօնէին պայմանաժամը վերջերս աւարտած ըլլալուն՝ երեք տարի պայմանաժամաւ վերանորոգուեցաւ։ Իր ամսականները պիտի ստանայ Քիոսէ արտածուած նարինջներէն, լեմոններէն եւ մանտարիններէն առնուած մաքսատուրքի բաժնէն,

ՇՆՈՐՀԱՒՈՐԱԿԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ.— Երէկ, Հելլէնական, Սերպիական եւ Ռուսական դեսպանները Ֆէնէրի պատրիարքարանը երթալով յունական Ծննդեան տօնը շնորհաւորեցին Տ. Յովակիմ պատրիարքին։

ՐԱՄԱԶԱՆԻ առթիւ' գիշերուան ժամը ութին կամուրջէն մեկնող Շիրքէթի եւ Մախսուսէի շոգենաւերը իրենց երթեւեկութիւնները երէկ գիշերուընէ սկսեալ դադրեցուցին։ Այս պատճառաւ կամուրջն ալ, որ ժամը ութին կը բացուէր, սկսաւ դարձեալ ժամը եօթին բացուիլ։

ԱՆՍԱՆՕԹ ԳՈՂԵՐ. — Իզմիրի թերթերը կը գրեն թէ անցեալ Գշ. օր քանի մը անծանօթներ ինքզինքնին իբր մաքսանենգ կեղծելով' Սէօքէյէ կէս ժամ հեռու գտնուած աշտարակը դիմելով' պահապանին կը յայտարարեն թէ իրենց քով եղած մաքսանենգ ծխախոտները կը փափաքին իրեն ի պահ տալ։ Պահապանը այս յայտարարութեան անկեղծութեան չի համոզուելով, կը պատասխանէ թէ դրան տակ կրնան թողուլ իրենց ունեցածները , զորս յետոյ ինք ներս պիտի առնէ։ Չարագործները կաշելով որ պահապանը պիտի չկրնան խաբել եւ ուրիշ միջոցաւ ալ անկարելի է դուռը բանալ տալ, կ'սկսին հրազէն պարպել։ Արթուն պահապանը' տեսնելով որ իր կասկածը կ'իրականանայ, իր կողմէն ձեռք կ'առնէ իր որսի հրացանը։ Չարագործները աշտարակին փեղկերը քարով խորտակել կը փորձեն թէեւ, բայց պահապանը' շնորհիւ իր հրացանին, անոնց այդ փորձը ի դերեւ կը հանէ։ Վերջապէս այդ գիշերային ուրուականները աշտարակը եւ պահապանը թողլով, կ'ուղղուին դէպի մօտակայ փարախ մը, ուր սակայն բոլոր հովիւները, որոնք պահապանին եւ չարագործներուն միջեւ փոխանակուած հարուածներու ձայնէն արթնցած՝ արթուն կը հսկէին, չեն թողուր որ իրենց մօտենան։ Գողերը յուսահատ եւ ձեռնունայն ետ դարձած միջոցնուն՝ կը յափշտակեն փարախէն հեռացած հորթ մը եւ կը գոհանան անով' իբր աւար իրենց ապարդիւնութեան։ Տեղական իշխանութիւնք փութոյ պնդութեամբ կը փնտռեն յիշեալ աւազակները ։

ՀՐԴԵՀ. — Երէկ գիշեր, առաւօտեան դէմ ժամը 11 ին Գուզկունճուգ հրդեհ ծագելով , տուն մը այրեցաւ ։

ՄԱՆԱՍՏԸՐԻ նորընտիր կուսակալ Էտհէմ փաշա անցեալ Կիրկ. օր Մանաստըր հասնելով՝ իր պաշտօնին գլուխը անցած է։ Հետեւեալ օրն ալ ի ներկայութեան Մանաստըրի զինուորական հրամանատարի փոխանորդին եւ ուրիշ բարձրաստիճան անձնաւորութեանց եւ տեղւոյն երեւելիներուն՝ իր պաշտօնը հաստատող Ֆէրմանին ընթերցումը կատարուեր է մեծ հանդիսաւորութեամբ, ուսկից վերջ Էտհէմ փաշա ճառ մը խօսելով՝ Վեհ. Սուլթանին կենաց համար բարեմաղթութիւններ ըրեր է։ Ասկից վերջ տեղւոյն պաշտօնական անձնաւորութիւնք երեւելիք եւ քրիստոնեայ հասարակութեանց հոգեւոր պետերը՝ կառավարական ապարանքը երթալով շնորհաւորեր են նորընտիր կուսակալին պաշտօնը ։

ԿԱՏՂԱԾ ՇՈՒՆ. — Տոլապ-Տէրէի մէջ կատղած շուն մը երէկ խածաւ նոյն տեղը նպարավաճառ Եուսուֆի աղջիկը , որ իսկոյն փոխադրուեցաւ Կատաղաբուժական դարմանատունը ։

ՐՈՏՈՍ կղզիին անտառները կրակի տրուելուն պատճառաւ' հրձիգները երեւան հանելու համար կղզեցիք ութ հազար ոսկի տուգանքի դատապարտուած էին: Տեղացի ժողովուրդը աղքատ ըլլալուն եւ այս գումարը վճարելու անկարելիութեան մէջ գտնուելուն' Վեհ. Սուլթանը հաճեցաւ կղզեցիներուն շնորհել իրենց այդ տուգանքը։

ԴԻԱԿ.— Այսրնի երկաթուղիի կայարանին մօտ գտնուած հորէ մը անախորժ հոտ մը բուրելուն՝ տեղական իշխանութիւնք այդ հորին մէջ քննութիւն մը կատարելով մանկամարդ իսլամուհիի մը կէս փտած դիակը երեւան հաներ են։ Դեռ որոշուած չէ թէ այս գործը ոճրի թէ անձնասպանութեան արդիւնք է։

ԳՈՂԵՐ.— Գասըմ-Փաշացի Մէհմէտ իր երկու ընկերներով նախընթաց գիշեր նաւակ մը նստելով Քարաքէօյ գտնուած մրգեղինաց նաւերուն մէջէն կողով մը նուռ կը գողնան։ Հետեւեալ օրը երբ Մէհմէտ իր գողօնը մրգավաճառի մը ծախելու վրայ էր, միւս ընկերները առիթէն օգտուելով մրգավաճառէն կողով մը խաղող թռուցին, բայց այս անգամ օձիքնին ձեռք տուին։

ՍԻՐԱՑԻՆ ՏՌԱՄ ՄԸ.—Սելանիկի Հրեայ վաճառատան մը Լուի Կաթինօ անուն գրագիրը կը սիրահարի քաղաքին Րէժիի գործաւորուհիներէն թեթեւաբարոյ աղջկան մը ։ Ծնողքը թէեւ կ'իմանան թէ իրենց աղջիկը Կաթինոյի հետ ունեցած սիրային յարաբերութիւնը շատ մտերմական աստիճանի մը հասուցած է , բայց իրենց աղքատութեան պատճառաւ հաճոյակատար համակերպութիւն մը ցոյց կուտան ։

Եւսա անուն ուրիշ հրեայ երիտասարդ մը, որ ժամանակագրական կարգաւ նախապատուութիւն ունէր Կաթինոյի վրայ՝ իմանալով որ անցեալ Ուր. գիշեր Կաթինո եւ իր սիրուհին՝ տան մը մէջ մինչեւ առաւօտ իրարու սիրային տարօրինակ յայտարարութիւններ ընելու վրայ են, չկրմանար եւ խելքն անոնց գանուած տունը դիմելով՝ իր կատաղութեան մէջ ձեռք անցուցած խոշոր դանակով մը հակառակորդը՝ ձախ կողէն եւ գէմքին զանազան տեղերէն վիրաւորելով չարաչար կ'սպաննէ ։ Ցետոյ իր գործած ոճրին հետքերը ջնջելու համար արիւնը կը մաքրէ եւ գիակն ալ մօտակայ կամուրջին տակ թէեւ կը թաղէ, բայց ոստիկանութիւնը իմանալով, մարդասպան Եւսան կը ձերբակալէ ։

ԿԱՐՆՈՅ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԸ

Կարնոյ մեր թղթակիցը կը հաղորդէ մեզ Կարնոյ երկրաշարժին առթիւ քաղքիս մէջ եղած նուիրատուութեանց երկրորդ ցուցակը ։ Առաջինը հրատարակուած է «Ծաղիկ»ի 208 թիւին մէջ.—

Նախորդ գումարը՝ օսմ. ոսկի 680,50. Շէրիֆ դատարանին պաշ քեաթիպ Ահմէտ էֆ. օսմ. ոսկի 7,5 Վարդան եւ Սարգիս էֆ. Հանէսեան 25. Դատաւոր՝ Հաֆըզ զատէ Էօմէր էֆ. 5, իր պաշտօնակիցն Խալիտ էֆ. 5, Կարսցի հաճի Էմին էֆ. 2, Երզնկացի հաճի Մուստաֆա աղա 2, Իլիճէցի Ալի էֆ. 2, Գապաեանիի փոխանորդ Վօքի էֆ. 30, վաճառական Փէրիքլի էֆ, 10, Աւետիսեան Առաքել էֆ. 2, բանտին քննիչ Զըյա էֆ. 4, Հաճի Տէվֆիկ էֆ. 5, Մատաթեան էֆ. 4, Սօղիկեան էֆ. 4, Սպուլեան էֆ. 4, Ումիկեան, Խաչատուրեան, Բրուտեան էֆէնտիներն (ուսուցիչք Սանս. վրժր.) մէկ մէկ ոսկի, Փաստաբան Ամերիկեան Գրիգոր էֆ. 1, Երզնկայի կառավարչի օգնական Տէլէնտա էֆ. 5, Կարնոյ գարանթինայի հսկիչ Զէյէպի էֆ. 7.5, Ապտ-իւլ-Քէրիմ Նաժրի էֆ. 3, հրամանատար ոստիկան զօրաց Ահմէտ փաշա 7,5, Էվգաֆի հաշուակալ Հիւսէյին Ֆէհմի էֆէնտի 5, վարչական ժողովոյ անդամ Ցարութիւն էֆ. 10, Վարչական ժողովոյ անդամ Զաքար էֆ. 10, Հեռ. եւ Թղթտ. տեսուչ Հիւսէյին էֆ. 2, Հեռ. եւ Թղթտ. գիւանապետ Հաճի Իպրահիմ էֆ. 2, Հաշուակալութեան գիւանի քննիչ Ճէզար էֆ. 4, Վսեմ. Հագգը փաշա 7, Բ. հարցաքննիչ էֆ. 2, Զաքարեան էֆ. 6, Ինճիճեան էֆ. 2, Միրաքեան Ստեփան էֆ. 4, Հաճի Ըպաղզատէ Ապտ-Իւլ-Վահիտ պէյ 5, Մօնլա Տավուտ զատէ Շէմսէտտին էֆ. 3, Կէտիկեան Ցակոբ աղա 2, Ղազարեան Խաչատուր էֆ. 4, Էսհէմ աղա զատէ Րաղիպ էֆ. 7.5, Ֆօնթրաժօճի Մուստաֆա աղա 8, Կուս. Թարգման Միխայէլ էֆ. 4, Հաճի Գուրպան աղազատէ Հաճի պէյ 6, Խաչիկեան Գէորգ աղա 3, Խաչիկեան Մկրտիչ աղա 2, Ալէֆտար պաշի Մէհմէտ էֆ. 4, վերաքննիչ ատեանի անդամներէն Ճազիմ պէյ 7,5, Գավաֆեան Մարտիրոս էֆ. 6, Գօսմի Թրեանդալտի էֆ. 3,5, Եօրկաքի Ճալիգուեալուսի էֆ. 3,5, Պէշդաղեան Պետրոս էֆ. 7,5, Բաքերդի գայմագամութենէն ժամանած 100, Արկղակալ Մէհմէտ էֆ. 2, Խրպէեան Ցովակիմ էֆ. 7. Զօպունեան Ցովհաննէս էֆ. 8, Ինճիճեան Ցովհ. էֆ. 2, Ֆօնթրաժօճի Գօրան աղա 5, Քըլիճ զատէ. Նուսուֆեան էֆ. 5, Գախտան զատէ Համտի էֆ. 5, Ապտ-իւլ-Քէրիմ զատէ Ալի Օսման աղա 5, Քըլիճ զատէ Արսլան էֆ. 5, Օսման պէյ զատէ Մունիֆ պէյ 50, Հաճի Համտի զատէ Հաճի Մէհմէտ էֆ. 13, Վանեցեան Միսաք աղա 3.5, Խաղխաղեան Միսաք աղա 8, Փամուգեան Գէորգ աղա 2, Սանճեան Ազանիկ աղա 2, Լէփեան Բարսեղ էֆ. 5, Ալիզ էֆ. եւ եղբարք, 4, Օթուրաճի Սիւլէյման աղա 1, Պայազիտցի Ցովսէփ էֆ. 5, Խանամիրեան հաճի Ցովհաննէս էֆ. 3. Հաճի Մահմուտ աղա զատէ հաճի Հաֆըզ էֆ. 1, 5, Թօրթում գայմագամութենէն ղրկուած 19, 42, Բաղէշցի Գրիգորեան էֆ. 6, Միրիճանեան Վահան էֆ. 3, Երկանեան Գրիգոր աղա 7, Իշգալացեան Պետրոս էֆ. 2, Քէօչիւրեան Պետրոս էֆ. 4, Սարայտարեան Իսրայել էֆ. 3, 5, Զօզանեան Գեղամ էֆ. 5, Էլֆազեան Ցովհաննէս աղա 7, Վերաքննիչ ատեանի անդամներէն Շիւքրի պէյ, 6, Մանուկեան Կարապետ աղա 6, Հալէպեան Նշան աղա 2, Գօբուզճի զատէ Րաղիպ էֆ. 25, Տիգրանեան եղբարք 3, Օթուրաճի Հաճի Թէյֆուր էֆ. 2, Թրըմպեան Պօղոս Աղա 5, Բղեցի Ցովհաննեան Գրիգոր էֆ. 6, Աղաճանեան Ցովհաննէս էֆ. 5, Զավաշ զատէ Օսման պէյ 2, Փամպուգեան եղբարք 3, Նամէրլանի գայմագամութենէն՝ 48.54½, Մըըրը զատէ Հաճի Համտի աղա 5, Կրթական Տեսուչ էֆ. 5, պազզալ հաճի Մամօ պէյ 5, Հաճի Թէյֆուր եւ եղբայրն Աքիֆ էֆ. 2, Հաճի Շէրիֆ էֆ. զատէ Հաճի Ահմէտ էֆ. եւ Էպու աղա զատէ Թէյֆուր պէյ եւ ընկերը Խայրէտտին էֆ. 4. Զրնգլի Հաճի Ալի էֆ. 5, Տրապիզոնի կուսակալութենէն 7 Նոյեմ. 150, վաճառական Հաճի Իպրահիմ էֆ. 4. Հաճի Մուհսին էֆ. 5, Նախորդ արկղակալ Մէհմէտ էֆ. 4. Գումար Լ. Օ. 1490.96½.(Շարունակութիւնը յառաջիկային)։

Հանգանակութիւնը կը շարունակուի եռանդով եւ նպաստից յանձնաժողովը գովելի ժրաջանութեամբ կը գործէ անդադար։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեան, անդամ Քաղաքական Ժողովոյ, առջի օր Պատրիարքարան երթալով, երկարօրէն տեսակցեցաւ Ս. Պատրիարքին հետ ։ Գաբրիէլ էֆ. անմիջապէս վերջ Երուսաղէմատուն երթալով այցելութիւն մը տուաւ Տ. Գէորգ Ս. Երէցեանի, որուն հետ տեսակցեցաւ բաւական ատեն ։

×

Արմաշի միաբաններէն Գնէլ վարդապետ Քալէմքեարեան՝ որ ժամանակ մը Սամսոնի տեղապահութեան պաշտօնը վարեց, Գաղըգիւղի քարոզիչ կարգուեցաւ։ Ինչպէս յայտնի է, ասկէ առաջ Գաղըգիւղի պատուակալ քարոզիչն էր Կիլիկիոյ նորընտիր Կաթողիկոս Ամեն. Երեցեան Սրբազան։

×

Ազգ. Պատրիարքարանը ձեռնարկած է պատրաստել մայրաքաղաքիս բոլոր հայ եկեղեցիներուն պատկանող եկեղեցական զգեստներու, անօթներու եւ ուրիշ առարկաներու ցանկը, որ տպագրութեան պիտի յանձնուի։ Այս մտադրութիւնը, աւելորդ է ըսել թէ իր մէկէ աւելի օգտակար կողմերը ունի, եւ կ'արժէ զայն գլուխ հանել պէտք եղած եռանդով։

Փափաքելի էր սակայն որ միեւնոյն գործը ըլլար նաեւ բոլոր գաւառային եկեղեցիներու ինչպէս նաեւ վանքերու համար, որոնց վերաբերող շատ մը առարկաներ՝ ձեռագիր, թանկագին մատեան, եկեղեցական անօթ կամ զգեստ, ամբողջական ցանկի մը չգոյութեան պատճառաւ շատ հեղ զոհ կ'երթան գեղծումներու։ Լրագրութիւնը միշտ կը յիշատակէ այդ օրինակ գեղծումներ, մեծ մասամբ չա՛տ ականյայտնի կերպով մը գործուած։ Պէտք է միանգամ ընդ միշտ վերջ տալ այդ կարգի իրողութեանց։ Մանաւանդ որ Պատրիարքարանի պատրաստած ցանկին ալ կրնայ առիթ մը ըլլալ այդ մասին վերջնական կարգադրութիւն մը որոշուելու։

×

Կ'իմանանք թէ Արմաշի նորընծայ միաբաններէն Կորիւն վարդապետ, բոլորովին անտեղի պատճառի մը համար կասուի կը քննուի Սամաթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյն մէջ, լուսարարին հետ։ Կռիւը սուր հանգամանք մը կը ստանայ եւ Կորիւն վրդ. հովանոցովը եւ կռուփով հարուածներ կ'իջեցնէ լուսարարին գլխուն։ Կ'ըսեն թէ պէտք տեսնուեր է խեղճ լուսարարը մօտակայ դեղարան մը փոխադրելու, որովհետեւ աչքը ուռեր է փառաւոր տեսակէն։ Պատր. Փոխանորդ Սրբազանը եղելութիւնը իմանալով, իսկոյն Սամաթիա կը փութայ եւ տեղւոյն վրայ քննութիւն կատարելով արդիւնքը կը տեղեկագրէ Պատրիարքարան։ Երէկ, Ս. Պատրիարքը իր ներկայութեան կանչելով Կորիւն վրդ.ը, խստօրէն կը յանդիմանէ զայն, եւ կ'ազդարարէ որ այսօր իսկ, անպատճառ Արմաշի վանքը վերադառնայ նորէն։

×

Ինչպէս գրած էինք, երէկ, Պատրիարքական Փոխանորդ Սրբազանը Ծնունդի շնորհաւորութեան գնաց Ցունաց եւ Հայ-Հռոմէականաց Ս. Պատրիարքներուն, ինչպէս նաեւ Պուլկարաց Ս. Էկզարքին՝ Ն. Սրբազնութեան կ'ընկերանար Պատրիարքարանի Ա. գործակատար Տիգրան էֆէնտի։

×

Վեհապետեան Մկրտիչ եպիսկոպոս, Իւսկիւտար Ս. Խաչի Թաղ. Խորհուրդին որոշմամբ, յառաջիկայ Ծնունդի եւ Զատկի տօներուն համար առժամեայ քարոզիչ կարգուած է նոյն թաղին եկեղեցւոյն։

×

Բերայի Թաղ. Խորհրդոյ ատենապետ Միքայէլ էֆ. Մամիկոնեան ժամանակէ մը ի վեր հիւանդ էր եւ անկողին ինկած։ Կը լսենք թէ Մամիկոնեան էֆէնտիի առողջական վիճակը երթալով կը լաւանայ, եւ ամէն յոյս կը ներշնչէ մօտալուտ ապաքինման մը։

×

Ազգ. Հիւանդանոցի Ընդարձակ Օրացոյցին նկատմամբ, Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը հետեւեալ Ազդը գրած է մեզ հրատարակութեան համար. —

«Հոգաբարձութիւնս նախորդ երկու տարիներու Ընդարձակ Օրացոյցներուն հայ հասարակութենէն գտած ընդունելութենէն քաջալերուած, ամէն ջանք ի գործ դրած է աւելի օգտակար եւ շահեկան ընծայել զայն, հետեւեալ բովանդակութեամբ.

«Տոմարի բաժնին մէջ օրացոյցի սովորական մասէն զատ նշանակուած են առանձիններու տօնախմբութեանց օրերը։

«Զանազան Գիտելիքներու բաժնին մէջ կան Տոմարական, Տիեզերական, Պատմական, Աշխարհագրական, Ազգագրական, Եկեղեցական, Երկրագործական, Շերամաբուծական, Տնտեսագիտական եւ Գրական զանազան տեղեկութիւններ, պատկերներով եւ քարտէսներով ճոխացեալ, ինչպէս նաեւ Հայ նուիրապետութեանց պատմութիւնն ու Երկաթուղւոյ, Հեռագրի, Թղթատարի, Քարափի եւն. սակացոյցներն եւ այն ամէնն որք գործի մարդոց համար շատ կարեւոր են։

«Վիճակագրական մասը կը պարունակէ Կայս. Ատեանին, Նախարարաց, օտար տէրութեանց քով գտնուող Դեսպանաց, Կուսակալաց, Թուրքիոյ օտար Դեսպանաց, Հայ ատենանորաց, Հայ Եպիսկոպոսաց, Գաւառական առաջնորդաց, Ազգ. պաշտօնական մարմնոց, Հայ վարժարանաց, Օտար հասարակութեանց հոգեւոր պետերուն ցուցակներն, եւն., եւն։

«Կը յուսանք թէ բարեսէր ազգայինք գնահատելով 560 երեսներէ բաղկացեալ սոյն ստուար աշխատութիւնը, պիտի հաճին մէկ մէկ օրինակ գնել անկէ, որ դարձեալ 10 գրուշի կը վաճառուի թէ՛ Հիւանդանոցիս Դրասենեակը եւ թէ՛ բոլոր Գրավաճառաց քով, ի նպաստ Ազգ. Հաստատութեանս։»

ՄԱՆԱԾԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

ՄԱՆՉԷՍԹԸՐ, 8 Յունվ. 902

Հեռ.այսօրուան.Սրօթ պատրաստ 4 28/64 Բէնս
Ցառաջ. ապրիլ մայիս յանձնելի 4 23/64 »

ԲԱՄՊԱԿ

Նորէն մէկ քանի օրէ ի վեր բամպակի գինը սկսաւ անկում կրել, կ'ըսուի թէ շահադէտներու խաղ մըն է այս։ Ինչ որ ալ ըլլայ հակառակ սրօթին եւեւէջներուն յառաջիկայ յանձնելի գինը հաստատ բռնուած է կամ շատ աննշան անկում մը կրած է։

ՄԱՆԱԾ

Մանածի գործարանները զբաղած ըլլալնուն աւելի գիներնին բարձրացնելու հակամէտութիւն ցոյց կու տան քան կոտրելու.

Բայց արդէն օֆէրթաներն ալ դադրած են, վասն զի հիմայ ոչ նոր գնում ընելու ժամանակ է, ոչ ալ օֆէրթա ընելու, տեսնենք այս տօնի օրերէն վերջ հրապարակը եւ գործարանատէրերն ինչ երեւոյթ պիտի առնեն։

———

Դաւաններէն բարակ 20 թիւ վաթէրի եւ բարակ 20 թիւ կարմիրի խնդրանք կայ, ընդհակառակն ալ այս տեսակներէն շատ սթօք չկայ։

ԳԻՆԵՐ

Ոսկին 100են կանխիկ

Եէտի Գուլէ	28 էն	4 թիւ	վաթէրը
» »	30 էն	4 »	էքստրան
Իզմիր	29 էն	4 »	վաթէրը
»	31 էն	4 »	էքստրան
Սէլանիկ	29 ½ էն	4 »	վաթէրը
»	31 ½ էն	4 »	էքստրան

Անգլ. ապրանք. ոսկին 100են 61 օրով.

20	թիւ	վաթէր	39—40	Ղրշ.
20	»	էքստրա	45—46	»
21/14	»	»	38—39	»

Իտալական ապրանք նոյն պայմանով

6/14	թիւ	վաթէր	28½—30	Ղրշ.
20	»	»	37—38	»
20	»	էքստրա	42—43	»
12/14	»	»	38—39	»
20	»	կարմիր	56—57	»

Զուից. ապրանք ոսկին 100են 61 օրով

4/14	թիւ	կարմիր	47—48	Ղրշ.
20	»	»	59	»

Կարդա՛ Տոքթ. Հայօնեանի ազդը չորրորդ երեսը ։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 7 Յունվ.— Ճափոնի արտաքին գործոց նախարար Իթօ մարքիզ այսօր Թօքիօ մեկնեցաւ ։

—Սանդիակոյէ քաշուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Բիլի իր պահանջումներէն հրաժարելուն՝ Արժանթինի հանրապետութեան հետ ունեցած անհամաձայնութիւնը վերջ գտած է։

—Լորտ Քիչնէր կը ծանուցանէ թէ վերջին շաբթուան գործողութիւնք գոհացուցիչ եղած են։ Բազմաթիւ Պօէրներ գերի բռնուած են։

—Զինական արքունիքին Բեքին մուտքը շատ փայլուն եղաւ։

ՎԻԷՆՆԱ.—Ամբողջ Վիէննայի գաւառին վրայ սոսկալի փոթորիկ մը կը տիրէ։ Բոլոր հաղորդակցութիւնք ընդհատուած են։

ԱՆՎԷՐՍ. — Անգլ. «Պագուգօ» շոգենաւը այս առաւօտ ընկղմեցաւ։ 27 հոգի խեղդուեցան։

ՍՈՖԻԱ.—Նոր Սապրանեյէի ընտրութիւնը Փետրւին տեղի պիտի ունենայ եւ առաջին ժողովը պիտի բացուի Մարտ ամսուն։

ՎԻԷՆՆԱ, 7 Յունուար. — Թերթերը Վարշավիայէն կ'իմանան թէ Պետական Խորհրդական Պ. Պլօք մեռած է ։

ՊԷՔԻՆ.—Արքունիքը հասաւ այսօր, ցորեկէն վերջ, եւ կայարանին մէջ ընդունուեցաւ քաղաքային ու զինուորական բարձր պաշտօնէութեան կողմէ։ Պալատ երթալէ առաջ, կայսրն ու մայր կայսրուհին Մեծ-Տաճարը գացին, ուրկէ ելլելէ վերջ, կայսրուհին ողջունեց շուրջը հաւաքուած օտարները ։

ԱԹԷՆՔ.—Մեծ-Դուքս Միխայիլ Վլատիմիրովիչ հոս հասաւ ։ Եօրկիոս Թագաւորը Ս. Փրկիչ պատուանշանին Ա. աստիճանը տուաւ դուքսին ։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.—Նիւ Զուանիի մէջ կռիւ մը ծագեցաւ ռուսական զինուորներու եւ ամերիկեան «Վիքսպուրկ» մարտանաւուն նաւազներուն միջեւ։ Ռուս զինուոր մը վիրաւորուեցաւ։ Բեքինի ռուսական դեսպանը դանգատ յայտնեց Բեքինի ամերիկեան դեսպանին, որ հրամայեց «Վիքսպուրկ»ի հրամանատարին բոլոր կարելի եղած միջոցները գործադրել նոր ընդհարմանց տեղի չտալու համար։

—Լորտ Քիչնէր կը հեռագրէ ամսոյս 3ին եւ 4ին Բրիսթիան Պօթայի մարդոց եւ գնդապետ Բէլմըրի միջեւ պատահած կռիւներուն մէջ, Անգլիացիք մեծամեծ կորուստներ ունեցան, որոնցմէ 18 հոգի մեռած եւ 33 հոգի վիրաւորուածներ կան։ Մինչ Պօէրներու կորուստը է ինչ մնաց։ Ցունվար 4ի գիշերը Անգլիացիք Վաթէրվալի մօտ յարձակեցան Պօէրներու վրայ, որոնցմէ 8 հոգի սպաննուեցան եւ 39 հոգի գերի ինկան ։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 7 Յունվ.—Պ. Չէմպըլէյն նոր ճառ մը խօսելով ցաւ յայտնեց Հարաւ-Ափրիկէի երկարատեւ եւ սաժանելի պատերազմին համար։ Բայց ըսաւ թէ աւելի կը նախընտրէ այդ պատերազմը շարունակել քան Թրանսվալը ձգել երթալու վատութիւնը գործել։

ԲԱՐԻԶ. — Ֆրանսական զինուորական յանձնախումբ մը Մարոք պիտի երթայ, էմիրին հրետաձիգները կազմակերպելու համար։

ՀՌՈՄ.—«Քորրիէրէ Տէլլա Սէրա» կ'ըսէ թէ Երրեակ Զինակցութիւնը պիտի վերանորոգուի թեթեւ փոփոխութիւններով։

—Կ'ըսուի թէ Իտալիոյ Ելմտական Նախարարը պիտի հրաժարի։

Տես Դ. երես Տօքթ. Ց. Ոսկեանի ազդը։

ԱՇԽԱՐՀԻԿ ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

Եշ. 27/9 Ցնվ.	Նուագահանդէս ՏԷՆ. Տ'Ալպնքուր Բարիզցի հռչակաւոր դաշնակահարին	ԻՒՆԻՕՆ ՖՐԱՆՍԷԶ
Կր. 30/12 Ցնվ.	Ցերեկոյթ Պարահանդէս	ԻՒՆԻՕՆ ՖՐԱՆՍԷԶ
Եշ. 3/16 Ցնվ.	Պարահանդէս Ալիանս Ֆրանսէզի	ԻՒՆԻՕՆ ՖՐԱՆՍԷԶ
Եշ. 10/23 Ցնվ.	Պարահանդէս Ս. Ժօրժ հիւանդանոցի	ԲԵՐԱ-ՓԱԼԱՍ
Շբ. 12/25 Ցնվ.	Պարահանդէս «Ֆիլօքքօլօս»ի	ԲԵՐԱ-ՓԱԼԱՍ
Եշ. 24/6 Փետ.	Պարահանդէս Իտալական հիւանդանոցին	ԲԵՐԱ-ՓԱԼԱՍ
Շբ. 26/8 Փետ.	Պարահանդէս «Սիմքէիա»	ԹԱՏՐՈՆ ԲԸԹԻ-ՇԱՆ
Շբ. 2/15 Փետ.	Նուագահանդէս Երեկոյթ Պարսիկ հիւանդանոցին	ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ
Շբ. 9/22 Փետ.	Պարահանդէս Աղքատասիրաց Ընկերութեան	ԲԵՐԱ-ՓԱԼԱՍ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՕՐԱՑՈՅՑ
1902
Կեդրոնատեղի Ղալաթիա, Սեղբոս-Խան
Թիւ 5 ԲԻՒԶԱՆԴԵԱՆ Գրատունը
Կ'ուզէ՞ք ունենալ ամենուրի մարդոց անհրաժեշտ գործիքը, գնեցէք հատ մը սոյն Օրացոյցէն, որ կը լրացնէ ժողովրդային մեծ պիտոյք մը, հաղորդելով գիտելիքներ՝ թղթատարական, հեռագրական, առեւտրական եւ ուսումնական, ծանօթութիւններ՝ պետական պաշտօնատանց, Պատրիարքարանաց եւ գաւառային առաջնորդութեանց, բովանդակելով արեւելեայց եւ արեւմտեայց շարժուն եւ անշարժ գլխաւոր տօները, Պօրսայի փակման օրերը, փոխառութեանց տոկոսներու վճարման թուականը եւն. եւն. ։
Օրացոյցս կը պարունակէ եւրոպական եւ թրքական ժամերու եւ օսմանեան ելեւմտական եւ փրկչական տարիներուն համապատասխանող թուականները եւն. եւ իբր յաւելուած նօթագրութեան համար յիշատակարան մը։
Գին 2 Դահեկան
Կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով։
☛ ՎԱՃԱՌՈՂԱՑ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԶԵՂՉ
7—10

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ, 24 Դեկտ.			
Օսմ. Քոն. Սէրի Դ. Օ.Ռ.	27	32	½
Ամենէն բարձր գին »	27	35	—
» վար գին »	27	28	—
Ալժիրէ »	—	—	—
Ռումէլի երկաթ. Փր.	110	75	—
Ամենէն բարձր գին »	111	—	—
» վար գին »	109	75	—
Թրանսվալ »	99	50	—
Ամենէն բարձր գին »	99	50	—
8 օրուան Փօնտոլիտ	400	—	—
8 » Երկաթուղի	3	—	—
ԲԱՑՈՒՄ, 26 Դեկտ.			
Օսմ. Քոն. Սէրի Դ, Օ.Ռ.	27	22	—
» ժամ 5ին «	27	21	½
Ռում. երկաթուղի Փր.	108	37	½
» » ժամ 5ին »	108	25	—
Թապագ. Թիւրք Ռէժի	13	50	—
Սէկուրէթ, Սէրի A	0	93	—
» » B	0	54	—
Պանք տը Մէթէլէն	8	30	—
Ագմիօն տէ Թրամուէյ	5	65	—

Ժուփասմա	1	40	—
Սօսիէթէ տ'Աուիւրանս	3	55	—
Գրէտի Ժէնէրալ	0	10	—
Սօս. Օթ. տը Ֆիլ է տէֆ	1	40	—
Ագմիօն Գոմմէրսիալ	0	8	—
Թօպագօ Գօրբօրէշըն	0	2	—
Անթըրբրիզ ժէնէրալ	0	2	—
5% Հելլէնիք 1888	196	—	—
Պանք Նասիօն. Յուն.	400	50	—
Լօրիւմ	50	50	—
Թրանսվալ	99	—	—
Պոլսոյ Քարափի Ընկ.	475	—	—
Տէրքօզի ջրի Ընկ.	248	—	—
Թրամվէյի Ընկ.	482	—	—
Քրէտի Ֆօնսիէ Էժիպ.	264	50	—
Անատոլու Երկաթ.	10	10	—
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ			
Լոնտոն 3 ամիս	109	—	¼
» » » չէք	110	—	¼
Բարիզ » »	22	95	—
» » » չէք	22	80	—
Պէրլին անտոկոս չէք	18	51	—
Գուրոն Աւստրիական	—	—	—

ԴՐԱՄՆ. ԸՆԹԱՑՔԸ			
Անգլ. Ոսկի	110	05	—
20 ֆրանգնոց	87	29	—
20 մարքնոց	107	15	—
Բօլ Իմբէրիալ	90	20	—
Ֆրիմեց	51	08	—
Մէճիտիէ արծաթ	108	02	—
Մէճիտիէ քառորդ	106	30	—
Մէճիտիէ մանրուք	102	30	—
Պեշլիք	102	30	—
Մէթալիք	98	—	—
Ռուպլի արծաթ	68	20	—
Շիլին	108	20	—
Ֆր. արծթ. Փրնս.	87	10	—
» » ռումէնկ.	85	20	—
» » իտալկն.	77	—	—
Ռէճինա	10	—	—
Ռուպլի թղթադրամ	8	58	59
Ֆլորին »	9	07	—
Մարք »	107	30	—
Տրախմի »	37	70	—
Անգլ. ոսկի »	110	—	—
Ֆրանս. » »	87	30	—
Ռումէնկ. » »	86	20	—
Պուլկ. » »	86	20	—
Իտալ. » »	83	20	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

Բարիզ, 7 Յնվ.			
3% Ֆրանսկն.	100	52	—
3½ % »	102	—	—
Օսմ. Քոնս. D	25	45	—
Ռում. Երկ.	110	75	—
Օսմ. Ռէժի	315	—	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	544	—	—
Օսմ. Մաքս	524	50	—
Օսմանիէ	450	—	—
Բերիօրիթէ Թիւրք	—	—	—
Քրէտի Լիօնէ	—	—	—
5% Իտալական	100	40	—
Սպանիական արտաքին	77	55	—
Թէմպէքի փոխառութ.	420	—	—
Սելանիկ-Կ. Պոլսոյ երկ.	272	—	—
Դամասքա երկթ.	360	—	—
Թրանսվալ Քոնս.	101	50	—
Ռուսական 1890	—	—	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	25	14	½

Լոնտոն, 7 Յնվ.			
Անգլ. Քոնս.	94	25	—
Օսմ. Ռանթ B	50	75	—
» C	27	25	—
» D	25	—	—
Օսմ. Պանքա	11	75	—
Էժիբթիէն Իւնիֆիէ	106	87	—
Տօմինիալ	104	—	—
Այտընի երկաթուղի	13	50	—
Դամասքա »	82	—	—
5% Իտալական	—	—	—
5% Հելլենական 1884	38	50	—
Ռանթ »	31	—	—
Մօնօբօլ »	41	50	—
Ռուսական 1890	—	—	—
Պուլկար 1888 6%	83	—	—
Թրանսվալ Քոնս.	04	—	—
Փոխառ. Բարիզի վրայ	25	33	¾

Վիեննա, 7 Յնվ.			
Ռում. երկթ.	104	—	—
Օսմ. Ռէժի	299	—	—
Փոխն. Լոնտոնի վրայ	239	20	—
Պրիւքսէլ, 7 Յնվ.			
Ռանթ Օսմ. Սէրի D	25	10	—
Ռում. երկաթուղի	109	50	—
Պերլին, 7 Յնվ.			
Ռում. երկաթուղի	107	50	—
Ռուպլի (100ը)	216	25	—
Փոխ. Լոնտոնի վրայ	20	22	½

ՏՈՒՔԹ. Գ. ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Բէրա, Մեծ-փողոց, կալաթա Սէրայի դպրոցին դէմ, թիւ 200

Ամէն օր ժամ 5էն 11½ (Ը. Թ.)։ Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ

ՆՈՐ ՓՈՐՁԵՐՈՒ ՊԷՏՔ ՉԻ ԿԱՅ

ՄԱՅՍԹԵՐՍՉԱՖԹ ՍԻՍԹԷՄՈՎ

15 դասերէն սորվեցայ Ֆրանսերէն սահուն կերպով խօսիլ։

Յ. Ց. Ցակոբիկեան

15 ՇԱԲԱԹԷՆ ԿՐՑԱՅ 2-3 տարի անգլիական վարժարաններ յաճախողներու հետ խօսիլ անգլիերէն։ Օր. Մարգարեան

ԳՐԳԱՆԻ

ԸՆԴԱՐՁԱԿ

ՕՐԱՑՈՅՑ

1902

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Յօրինեալ ՄԱՐՈՒՔԷ Ա. ՅՈՎՍԷՓԵԱՆԷ

Տէր եւ Հրատարակիչ

Մ. ՍԱՐԸԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Գին 50 Փրյ.

Բուն ՕՐԱՑՈՅՑէն զատ՝ ունի Յաւելուած մը՝ զանազան կարեւոր ծանօթութեանց։

* * *

Ազգ. Հիւանդանոցի մի քանի տարիներ առաջ հրատարակած Ընդարձակ Օրացոյցի դիրքն ու բովանդակութիւնը խիստ ճոխացած ըլլալով՝ Բողոքական և Հռոմէական ազգայինք սկսած են անոր մօտ Օրացոյցներ պատրաստել, ուստի Սարըեան եւ Ընկ. Տպարանը՝ բազմաթիւ Ազգայնոց խնդրանաց համաձայն այդ պակասը կը լրացնէ, այս նպատակաւ միայն հրատարակելով ներկայ Օրացոյցը, առանց մաքէն անցնելու Ազգ. Հիւանդանոցի Օրացոյցներուն վնասել։

Կը ծախուի բոլոր Հայ գրավաճառաց խանութներու։ Նաեւ կը գտնուին Պանճէ Գարու, Զրավաճառ-Դրավաճառ Նշան աղայի, և Բերայի բոլոր Հայ ծխավաճառներու խանութները։

Կեդրոնատեղին է Սարըեան եւ Ընկ. Տպարանը, Պապը Ալի ճամբէսի, Թիւ 38։

ԹՂԹԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՌՈՄԱՆ ԵՒ ԸՆԿ

Ղալաթիա, Մահմուտիէ փողոց, 42

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

Գրքի յատուկ սպասրկն. բուղթերու

Նամակի եւ տետրակի թուղթեր։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏՈՄԱՐՆԵՐ

Մեծաքանակ եւ Փոքրաքանակ

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԻ, ՏՊԱԳՐԱՏԱՆ ԵՒ ԿԱԶՄԱՏԱՆ ՊԻՏՈՅՔՆԵՐ

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐ

ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏՈՄԱՐՆԵՐՈՒ

Բէրզէմպէ Բազար, Սագըզ խան։

Օ ԹԱԼՕՆ Տ'ՕՐ

ՓԱՐԻԶԵԱՆ ԿՕՇԻԿՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ԳԱՐԼՕ ԱՀՆԱՄԵԱՆ

ՀԱՅ ԿՕՇԿԱԿԱՐ

վերջին Նորաձեւութեան

Պատրաստ եւ չափու վրայ

Արանց եւ կանանց համար

Նաեւ կաղերու համար պատրաստուած

Կալաթա, Վոյվոտա փողոց,

Թիւ 103

ՄԷԿ ԹԻՖԼԻԶԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

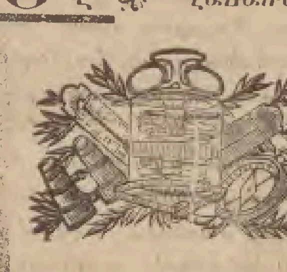

ՆՎԻՐԱԲԺԻՆ եւ ԱԿՆԱԲԺԻՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ

Ղալաթիա. Վոյվոտա փողոց Թիւ 91

Վաճառատանս մէջ ամէն տեսակ ակնաբուժական եւ վիրաբուժական գործիքներ կը վաճառուին ՄԵԾԱԲԱՆԱԿ եւ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ։ Կակուղ եւ կարծր յատիկէ (քաուչուկ) առարկաներ, աճուկի կապիչներ (փասըգ պաղը), տեսակ տեսակ գրեխներ (չիրինկա), ելեքտրական մեքենաներ, ջերմաչափներ, հեռադիտակներ, խաչորացոյցներ, մանրադէտներ (միքրոսգօբ), փոքր եւ մեծ մանրադէտի ապակիներ, նորատեսակ ոսկի եւ այլն ակնոցներ կը գտնուին վաճառատանս մէջ։ Գինները չատ աժան։

ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1805

Մանկավարժական դասագրքերու կեդրոն

ԳՐԱՎԱՃԱՌ ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉ ՀԵՂԻՆԱԿ

Կ. Պոլիս, Մերճան փողոց, Թիւ 57

ՏՈՔԹԷՕՐ Յ. ՈՍԿԵԱՆ

Այս անգամ փոխադրուած է ի Բանկալթի, Պէօյիւք-Տէրէ ճամբէսի թիւ 81 տունը, ուր ամէն օր կը դարմանէ ամէն տեսակ ներքին եւ արտաքին եւ մանուկներու ապաջոց եւ ջղային հիւանդութիւնները։

Ջորեքշաբթի օրերը, կէսօրէն յետոյ, աղքատաց համար ձրի։

Ամէն առաւօտ եւ երեկոյ կը գտնուի նաեւ Բերա, Ծաննի դեղարանը։ 10—20

ԱԳԱՌԻԿ ՄԸ ՈՒՉԷՔ ՁԳԻՏ ՏԱՄ

ՀԱՅ ՄՆՏՈՒԿԻ ՀԱՐՍՆԻՔԻ

ՄԱՔՍՈՒՏ ԳԸԼԸՃՃԵԱՆ

Եսկի-Զապթիէ

Ծամբորդներու համար 5 % զեղչ

Ամուրիներու համար 10 % զեղչ

Աղջիկներու համար 50 % զեղչ

Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ

Յ. ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ

Պոլսոյ ինչպէս նաեւ բոլոր գաւառներու համար, ԸՆՏԻՐ, ՀՈՏԱՒԷՏ եւ ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ԹԷՅԻ միակ կեդրոնն է Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ եւ Յ. ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ վաճառատունը Պոլիս, Պանճէ Գաբու, Ճէլալ Պէյ խանի տակ, 10

MARQUE DEPOSÉE

թէյի վաճառատունը մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ վաճառման համար....

ԱՄԷՆԷՆ ԱԺԱՆ ԳԻՆԵՐԸ ՈՒՆԻ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ Վաճառատան մարգոյին

ԱՆՆԱՆ ՋՈՎ ՕԴԵՐՈՒՆ ՀԱՃԵԼԻ ՏԱՔՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԿՈՒՏԱՅ

ԹԷՅԻ ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՐԲՈՒԽ ՈՒՆԵՑՈՂՆԵՐՈՒ ԿՕԳՆԷ

ԹԷՅԻ ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԻՒՆԸ

ՁՄԵՌՈՒԱՆ ՑՈՒՐՏ ՕՐԵՐՈՒՆ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԲԱՆՆ Է

ԹԷՅԻ ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԻՒՆԸ

Ամէն տարիքի, ամէն սեռի, ամէն դասակարգի

ԱՄԷՆԷՆ ԱՌՈՂՋԱՐԱՐ ԲԱՆՆ Է

3 ԹԷՅԻ ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԻՒՆԸ 29—60

لنچر مارقه‌لی انكليز كبريتلری ٥٠٠-٤٠٠-
٣٠٠-٢٠٠ ١٠٠ - ٧٠ دانه‌لی قوطيلر
دروننده ممالك عثمانيه‌نك هر طرفنده فروخت
اولنور جنسی اعلا وناقابل مقايسه اولدقلری
توصيه اولنور تركيا و بلغاريا ايچون اجنته
عموميسی انكليز تجاری آرتور ژ هونتر
درسعادتده غلطه‌ده قرانتينه زقاغنده نومرو ٧

لنچر و قوقوسز لنچر مارقه‌لی خالص سيغاره كاغدلری
يوز الی و طقسان يپراقلی دفترلرده ملفوف هر محلده
فروخت اولنور تركيا و بلغاريا ايچون آجنته عموميسی
انكليز تجاری آرتور ژ هونتر درسعادتده غلطه‌ده
قرانتينه زقاغنده نومرو ٧

ՓՆՏՌԵՑԷՔ ամէն տեղ «ԼԻՆՍԸՐԸՐ» ... լուցկիները ... 400, 300, 200, 100, 70նոց ...

ՓՆՏՌԵՑԷՔ ամէն տեղ «ԼԻՆՍԸՐԸՐ» ... 150 և 90 թերթի ...

ԱՐԹԻՒՐ Ժ. ՀԸՆԹԸՐ ... Գումրուկի փողոց թիւ 7

ՀԱՃԻ ՍԱՐԻՍ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՇԱՔԱՐԵՂԷՆՆԵՐՈՒ

Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ 136.

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ

Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 54.

Ղալաթիա, Թօբհանէլար ճամբէսի, թիւ 101.

Հարսանիքներու եւ երեկոյթներու համար զեղեցիկ սպասներ, ինչպէս նաեւ կանոնաւոր սպասարկութիւն։

3—40-100

ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ՄԹԵՐՔ

Ղալաթիա, Մէրթէպանի փողոցՃէսխանեՅ

ՄՕՐԻՍ ՖԱՐՈՒՃԻ

Թղթակցութիւն ամէն լեզուի

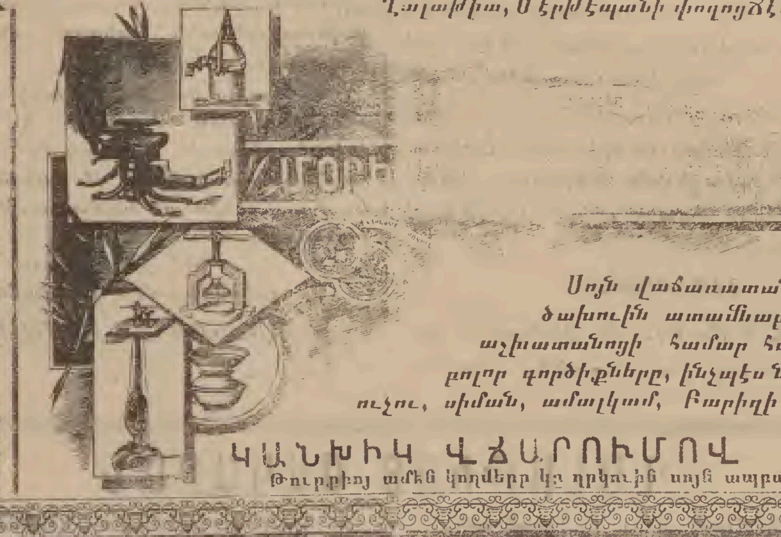

Սոյն վաճառատան մէջ կը ծախուին ատամնաբուժական աշխատանոցի համար հարկ եղած բոլոր գործիքները, ինչպէս նաեւ քաուչու, սիման, ամալկամ, Բարիզի գաճ, եւն։

ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐՈՒՄՈՎ

Թուրքիոյ ամեն կողմերը կը դրկուին սոյն ապրանքները

23-100

ՏՈՔԹ. ՀԱՅՕՆԵԱՆ

Մասնագէտ ծննդական գործարաններու հիւանդութեանց

Ցերեկով բժիշկը բացի կիրակիէ, ամէն օր հիւանդ կ՚ընդունի մինչեւ կէսօր, Բերա, Բանկալթի, Թայ փողոց, Թիւ 6 տան մէջ եւ կէսօրէն վերջը մինչեւ 11, Ղալաթիա, Վոյվոտա պահականոցին դիմացը, Իզմիրլի Օղլու խան Թիւ 15։ Կը բժշկէ ծննդական գործարաններու ամէն կարգի հիւանդութիւններ, ամենէն սաստիկ միզանցքաբորբոքումները եւլն. Նոր մեթոտներով եւ առանց ամենափոքր ցաւ պգացնելու, թէ՛ արանց եւ թէ՛ կանանց միզամանի եւ միզանցքային խողովակներու հիւանդութիւնները կը դարմանէ մէկ քանի օրէն։ Բիչ ժամանակէն կը դարմանէ զաղղ. հիւանդութիւններ։

47 100

ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆ ԴԻՆ ՊԱՐԶ

ՃԷՅԼԱՆ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՊԱՏՐԱՍՏ ՀԱԳՈՒՍՏԻ

Վայելուչ, աժան, դիմացկուն

10 % Զեղչ

Սուլթան Համամի հրապարակին վրայ

Փինբօ խանին դուրսը, թիւ 2

Արտօնատէր Ա. ՍԱԳԱՆԵԱՆ

Տպագրութիւն Սագաեան Տպարան։

«ԾԱՂԻԿ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (41)

ՇԱՌԼ ՄԵՐՈՒՎԷԼ

ՈՍԿԻԻ ՏԵՆԴԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԺԱԳ ՖՈՒԺԸՌԷԻ ՈՃԻՐԸ

Ը.

ԵՐԵՍ ԵՐԵՍԻ

—Այդպէս բանի մը քաջութիւնը չունիք դո՛ւք։ Բայց, ճշմարիտ է որ այնպիսի՛ ոճրի մը միակ քաւութիւնը ատիկա կրնայ ըլլալ՝

—Ա՛հ, մինչեւ Ժագ, չափազա՛նց կ՚ատէք զիս։

—Բայց վերջացնենք, յարեց աղջիկը։ Ցուցնելու համար ձեզի թէ որքան ջերմօրէն կը փափաքիմ կարելի եղածին չափ հեռու գտնուիլ ձեզմէ, պիտի վերջացնեմ սկսած գործս։ Կ՚ըսէ՛ք թէ հարուստ ըլլալ կը բաղձաք։ Շա՛տ լաւ. ես միջոցները պիտի տամ ձեզի՝ ձեր այդ բաղձանքին հասնելու։ Քառասուն հազար ֆրանքի չափ գումար մը ունիմ, զոր հաւաքած եմ իսկ խնայողութիւններովս։ Ձեզի կը շնորհեմ զանի, առէ՛ք, գացէ՛ք, ապրեցէ՛ք ուզածնուդ պէս, պայմանաւ մը սակայն, որ հեռանաք ինձմէ, ծովերով, հեռանաք Ֆրանսայէն որքան որ կարելի է, ա՛լ բնաւ չվերադառնալու կամ գոնէ երկար տարիներէ վերջ միայն վերադառնալու համար ... Կ՚ընդունի՞ք։

Ժագ գլուխը թօթուեց։

—Ո՛չ։ Ֆուժրաէնները վարժուած են թշուառ ապրելու։ Ես ալ կը կրեմ թշուառութիւնը, քանի որ այն վիճակած է ինծի, բայց գոնէ ազատ կ՚ապրիմ։

—Լա՛ւ. Երթա՛ք բարո՛վ ուրեմն։

—Ո՛չ։ Ցտեսութի՛ւն։

—Ո՛չ, երթա՛ք բարո՛վ։

Ժագ քանի մը քայլ առաւ դէպ ի դուռը եւ, դառնալով, սեւ աչքերովը վերջին ակնարկ մը տուաւ իր զոհին վըշտոտ ու անուշ դէմքին.—

—Վատ կոչեցիք զիս։ Այո՛, վատ եղա՛յ։ Բայց եթէ, զօրաւոր ու չարքաշ կեանքով մը, կարողանամ Նորէն ձեզի յարգելի ըլլալ։

—Դո՛ւք։

—Կարելի՞ է։

Մատլէն դանդաղօրէն պատասխանեց.

—Ի՛նչ որ ալ ըլլայ, պիտի չներեմ երբեք։

—Մնա՛ք բարով ուրեմն...

Նորէն երկու քայլ յառաջացաւ եւ ետեւը դառնալով աւելցուց.

—Եւ եթէ սակայն այն կապը, որուն վրայ կը խօսէի ձեզ, զոյութիւն ունենա՞ր մեր մէջ...

Օր. տ'Արվիլ չնչին նայուածքով մը չանթահարեց զայն.

—Ո՛հ, այն ատեն, ըսաւ, յաւիտենական առեւտութիւն մը պիտի ըլլար, վասն զի ամէնէն անհնելի պժգանքութիւնը պիտի ըլլար ան ինծի համար։ Դո՛ւրս ելէք, եւ երթա՛ք բարով վերջին անգամ։

Ժագ ծռեցաւ եւ աներեւոյթ եղաւ։

Մատլէն անմիջապէս իր սենեակը ելաւ։

Կը վախնար որ մի գուցէ հիւր մը գայ, կամ նոյն իսկ Պրիժիթ ներս մտնելով տեսնէ զինքը իր այն վիճակին մէջ, կարմիր աչքերով ու խռովայոյզ։

Պատուհանէն կը տեսնէր, թշուառականը որ կը յառաջանար դէպի Ջրակոյտը ուսկից եկած էր։

Մէկէ աւելի անգամներ ետ դարձաւ ու կեցաւ քանի մը վայրկեան, թերեւս անգամ մըն ալ զայն տեսնելու յուսով։

Վերջապէս մտաւ անտառը։

Այն ատեն Մատլէն ծունգի եկաւ աղօթարանի մը վրայ եւ ճակատը ձեռքերուն մէջ առած, հեծկլտալով մինչեց.

—Տէ՛ր Աստուա՛ծ, եթէ իրաւ ըլլայ հապա. եթէ այդ սպառնալիքը իրագործուի։

Բայց ոչ, չատ անելի է։

Մատլէն չէ՛ր կրնար հաւատալ։

Ոտքի ելաւ, ու մօտենալով իր մօրը պատկերին որ կը ժպտէր կարծես իրեն նայելով, ըսաւ.

—Ձէ՛, այնպէս չէ՞։ անկարելի՛ է։ Ի՞նչ ըրած եմ այդքան դժբաղդ ըլլալու համար։

Եւ մոլեգնօրէն կը կրկնէր.

—Ո՛չ, ո՛չ։ Պիտի չըլլա՛յ։ Այդ տղան, պիտի անիծեմ։ Զա՛մ ուզեր։ Զամ ուզեր։

Ու, նուաղա՛ծ, սահեցաւ, փառեցաւ գետինը։

Թ.

ՏԱՐԱԿՈՅՍՆԵՐԸ

Այս տեսակցութենէն վերջ Մատլէն քանի մը օր վշտոտ ու ինկած վիճակ մը ունէր։ Այդպէս տխրութեամբ համակուած, ութը օրեր անցան։

Տիկին տ'Արվիլ արդէն վերադարձած էր Լա Ֆորժ, բայց Մատլէն ամէն ջանք կ՚ընէր ծածկելու համար իր անտանելի տեսակցութիւնը ոճրագործ Ժագի հետ։

Այդ օրը մայրն ալ արդէն զգացած առանձին ձգած էր զայն իր սենեակին մէջ։ Ախորժէ բոլորովին զուրկ, քանի անգամներ մերժեց Պրիժիթի խօսքը որ ճաշի կը հրաւիրէր զայն։

Հրամայեց միայն որ սեղան մը բերէ եւ կազամար մը ու գրիչ մը։

Պրիժիթ բերելէ վերջ առանց դուրս ելաւ։ Այն ատեն Մատլէն բացաւ կուրծքը ու դուրս քաշեց նամակ մը՝ զոր նոյն առաւօտ իսկ ստացած էր։

Ռօպէռէն էր։

Ռօպէռ չատ կը գրէր իրեն, գրեթէ ամէն օր վրայէ վրայ. որոնց մէջ հետզհետէ աւելի չեշտուած զօրով կը զգացուէր, սիրոյ աւելի բուռն արտայայտութիւն մը։ Բանիր՝ որոնց սակայն ա՛լ առաջուան պէս չէր նայեր հիմա։ Ինքը այնպէս կը կարծէր թէ որքան ալ ջանար ծածկել իր գաղտնիքը, որքան ալ ջանար ջնջել անցեալ անհելի ոճրին յիշատակը իր մէջ, միշտ անհաղին անդունդ մը գոյութիւն պիտի ունենար ա՛լ անկէ վերջ իր եւ Ռօպէռի միջեւ։

(Շարունակելի)